

RA APOCALIPSI

RA LIBRO NÚ'A BI 'YOFO RA APOSTOL NSANJUA DE NÚ'A TE BÁ HANDI NE BÁ ØDE NUNI MAHETS'I

Ra Zidada Jesucristo bi 'ñutua ra apostol Xuua gatho nú'a te ma da nja

1 ¹ Nuna ra noyaná bi má Ajuá ra Dada, bi xipabi ma zi Hmuhá ra Jesucristo pa njabá nehe'a bi 'ñutcaguihá nújá dí pëpabihá'a. Nú'á bi 'ñutcaguihá nú'á ya t'òt'e ma da nja 'bestho. Hangué bá pëhna rá enxé pa bi 'ñutcagui núga drá Xuua dí pëpabi'a.

² Nuga dí damajuáni de rá noya Ajuá ne de nú'a xa xicagui ra Zidada Jesucristo, ne de gatho nú'a stá handi.

³ Njapi nú'á to'o da hñe'ti ne nú'á to'o da 'yøde nuya ya noya de nú'a ma da nja, ne da 'yòt'a nuya ya t'òt'e xa t'òfo, ngue'a ya ma da nja gatho.

Ra apostol Xuua opabi ya gamfri nú'á ri munts'a gatho nú'á yoto ya nijá

⁴ Núga drá Xuua dí op'a'ihá nú'áhá gyá gamfrihá grí muntshá gatho nú'á yoto ya nijá nuni Asia. Ajuá nú'a 'búi, ne nzántho xa 'múi, ne ma da 'múi pa nzántho, da jap'a'ihá ne da max'áhá pa gui 'búh te rá 'ñentho. Nehe da jap'a'ihá nú'á yoto ya ndáhi 'búi ja rá thandi Ajuá habá bí hudi'a.

⁵ Nehe da jap'a'ihá ra Zidada Jesucristo nú'a to'o nzántho manganá nú'a majuáni. Nú'á go gue'a xi rá mudi bi yopa nte de gatho nú'á xa du, y nú'á dí manda gatho nú'á ya ndá de ja ra ximhai. Nú'á macaguihá y co rá ji'a xa xügaguihá ma ts'oquihá.

⁶ Ne xa hñuxcaguihá'a ngu dyá ndáhá ne ngu dyá macjahá pa ga pëpabihá Ajuá rá Dada. ¡Drá nsunda'a ngue'a ja rá ts'edi pa nzántho! Njabá gue'a.

⁷ ¡Páhá gue nu'á ma da 'ñehe ja ya guui, y gatho ya ja'i ma da hyandi'a! Nehe di 'búhni nú'á to'o bi sáni'a pa bi du, hangué nehe'á ma da hyandi'a. Gatho ya ja'i de gatho rá ngúni ra ximhai ma da nzoni co ra dumái nu stí hyandi da zøhø'a. Ma da njabá, njabá gue'a.

⁸ "Nuga go gueque rá mudigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fudi desde ra A asta ra Zeta", njabá ena Ajuá nú'a 'búi, ne nzántho xa 'múi, ne ma da 'múi pa nzántho. Go gue'a pë'tsa gatho ra ts'edi.

Ra apostol Xuua bi hyanda ra Zidada Jesucristo xá nsunda

⁹ Núga drá Xuua ri cuguihá, ne mahyegui drí sufrihá ya ts'othogui. Pe da za ga tsethá ngue'a mahyegui ma mfenihá co ra Zidada Jesucristo nú'a to'o faxcaguihá pa da za ga 'búh con gue'a habá di ndá'a. Nuga ndí 'búi ja 'nara zi hai rá thuhu Patmo, nura hai'a o madetho de ra ndehe. Ja guehni bá ts'ogagui, ja ra uenda ndí jot'a fadi, ngue'a ndí mambabi rá noya Ajuá ne ndí damajuáni de ra Zidada Jesucristo.

¹⁰ 'Nará pa ra Zidada, dá handa 'nara thedi bi 'ñutca ra Mäca Ndáhi, ne dá øde 'nara noya de møte ma xútha ngu rá nzáni 'nara trompeta,

11 ne mi ena:

—Nuga go gueque rá mädigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fudi desde ra A asta ra Zeta. 'Yofo ja 'nara h'e'mi gatho nú'a guí handi, nepu gui pèhni pa Asia nuni habu bí ja nú'u yoto ya nija, nu'a rá mudi rá thuhu ra Efeso, nepu Esmirna, nepu Pergamo, nepu Tiatira, nepu Sardi, nepu Filadelfia, nepu Laodicea.

12 Mefa dá mpunts'i pa dá handi to'o nú'a mi zocagui. Y nu ndá mpunts'i, dá handa yoto ya mfoxyo dega oro mi jani.

13 Y madetho de nú'u yoto ya mfoxyo dá handa 'nara 'ñøhø mi 'bahni ngu nú'a bi 'ñe bi nja'i. Mi he 'nara he xma ma, y asta mi tsønga ja yá ua, ne mi ngut'a 'nara ngut'i dega oro, y asta mi tsønga ja rá tiña.

14 Ha nuyá stá xi xma nt'axi ngu ra t'axa xi'yo o ngu ra tse. Nuyá da mi zø 'ñena ra tsibi.

15 Nuyá ua asta mri huexqui ngu 'nara hoga c'ast'a bøjá rá thuhu ra bronse xa t'ent'a ja ra tsibi ne xá coní. Nurá noya mri nt'øde nts'edi 'ñena ri nhyahni ra nzøthe.

16 Ne mri hñá ja rá 'ye ra 'ñei yoto ya tsø, y de ja rá ne mi pønga 'nara mahuai dega yo filo. Nurá hmi mi yot'i co rá nsunda seh'e'a 'ñena mi zø ra hyadi con gatho rá ts'edi.

17 Nu ndá handi'a, 'bestho ra ora'a dá tagui ja yá ua, ne dá hødu, y nu'a bi dængagui co rá 'ye ra 'ñei ne bi 'ñengagui:

—Oguí tsu, nuga go gueque rá mädigui ne asta rá gats'i.

18 Nuga dí te. Dá tuhma, pe nubyá stá yopa nte pa nzantho. Ne go drí manda nú'u xa du ne dí hā ya nsoqui de habu jot'i'u.

19 Yofo gatho nú'a xcá hyandi, ne nú'u jabya, ne nú'u ma da nja 'mefa de guehya.

20 Nú'u yoto ya tsø xcá hyandi ndí hā ja ma 'ñei, ne nú'u yoto ya mfoxyo

dega oro xcá hyandi, ma ga xi'i te rí bøni'u: nú'u yoto ya tsø gue'u yoto ya enxé de nú'u yoto ya nija, ha nú'u yoto ya mfoxyo xcá hyandi go gue'u nú'u yoto ya nija.

Ya noya pa nú'u yoto ya nija, y rá mudi Efeso

2¹ 'Yopabi njaua nú'a ra enxé de ra nija nuni Efeso, ne 'ñembabi: "Nú'a to'o hā ja rá 'ye ra 'ñei nú'u yoto ya tsø, go gue'a nú'a to'o 'bu madetho de nú'u yoto ya mfoxyo dega oro, nu'a bi mǎnga njaua:

2 Nuga dí padi de gatho nú'a guí øthø, xcá mpèfihø ndunthi, ne xi xcá tsethø gatho ya ts'othogui, ne hinxcá ntsixhø ya ts'o'mui gá ja'i, ne nú'u to'o ena gue go gue'u yá 'mehni Ajuā pe hinga majuāni, xcá unga nguenda nú'a te øt'e'u gue hinga majuāni yá 'mehni Ajuā, ngue'a gue'u 'raya c'uamba ja'i.

3 Xcá sufrihø ne xcá tsethø ne xcá mpèfihø ndunthi po rá ngueque ne hinxa zabi'ihø.

4 Pe stá unga nguenda gue hingrí mǎcaguihø ngu gá mǎcaguihø rá mudi.

5 Hanguè beñhø hangu rá ndunthi gá mǎcaguihø rá mudi. Nubyá ñobrihø, ne pèfihø ya hoga 'befi ngu rá mudi. Nu'bu hingui ne gui ñobrihø, 'bestho ma ga mabø ne ga hǎc'ahø ri mfoxyohø de habu ja'a, nú'a gue'a ga hǎc'ahø nú'a ra 'befi stá 'ra'ahø.

6 Xá hño gue xcá utsahø yá ts'o'befi ya nicolaita ngue'a nequi drí utsa'u nehe.

7 Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mǎnga ra Mǎca Ndāhi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga umba nsequi da zipabi rá fruta nú'a ra 'bai gá za bí 'bai nuni mahets'i habu bí 'bu Ajuā. Nura 'bai gá za'a ri umba ra te pa nzantho nú'a to da zipa rá fruta."

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Esmirna

8 Nehe 'yopabi nú'a ra enxé de ra nija Esmirna, y xipabi njaua: "Nú'a

to'o gue'a rá mudi ne asta rá gats'i, nú'a to'o bi du pe bi yopa nte, go gue'a bi xicagui gue ga xi'ahú njaua: 9 Nuga dí p̄adi ri 'befihú ne hanja xa t'utsa'ihú. Gyá hyoyahú dega boja, pe gyá ricohú co Ajuá. Nú'ú ya ja'i ri 'ñet'a xodyo, dí p̄adi gue nu'ú xa ñama'ñú de gue'ahú, ngue'a gue'ú 'raya ja'i de ra Satá.

10 Oguí tsuhú de nú'a te ma gui thoguihú. Pahú gue ra ts'ondahi ma da got'ahú fadi 'ra de gue'ahú pa ja da hnečni ua xi ja ri jamfrihú. 'Ret'a ma pa ma gui thoguihú nú'ú ya ts'othogui'ú. Pe dá zedi ri jamfrihú asta ri duhú, y nuga ma ga 'ra'ahú ra te pa nzantho ngu 'nara corona dega thaha.

11 Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m̄anga ra M̄aca Ndahi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, hinda ma ja ra nidu habú bí ja rá ñoho ra du."

**Ya noya pa nú'a ra nija
rá thuhu Pergamo**

12 Nehe 'yopabi nú'a ra enxé de ra nija nuni Pergamo, 'yopabi njaua: "Nú'a to'o há ra mahuai dega yo filo, nú'á gue'a xi'ahú njaua:

13 Nuga dí p̄adi ri 'befihú ne dí p̄adi habú guí 'buhú. Guí 'buhú habú ri manda ra Satá, pe masque ja guí 'buhuni, nu'ahú xcá camfriguihú xi xá hño, ne hinxcá cõngaguihú, nixi nu mi tho ra Antipa nú'a bi damajuani xá hño de gueque. Nu'á bi tho nuni habú guí 'buhú, habú ri manda ra Satá.

14 Pe nuga dí p̄adi gue 'bui 'ra de gue'ahú to'o camfri nú'a te mi udi ra Balaam, y nuga hindrí ho njabú. Ra Balaam bi 'ñutua ra Balac hanja bi za bi japa ya me Israel da 'yot'a ya ts'oqui. Bi 'ñutuabi'ú da zi nú'ú ya ngø t'umbi dega hñá'ti nuya c'oi, nehe bi 'ñutuabi da hñuxui nu'araza ra 'behñá.

15 Ne 'bui 'ra de gue'ahú nú'ú to'o camfribi yá nt'utuante ya nicolaita,

nú'ú ya nt'utuante'ú gue'ú drí utsa nehe.

16 Hangué ñobrihú ne 'ueguehú de gue'ú. Nu'bu hina, 'bestho ma ga mabú pa nú'ú to'o øt'a njabú ma ga castiga co nú'ú ya noya pønga de ja ma ne, gue'a ngu 'nara mahuai dega yo filo.

17 Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a m̄anga ra M̄aca Ndahi pa zofo ya nija. Y nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ma ga umbi da zi nú'a ra maná xa t'agui, ne ga umba 'nara zi t'axa do, y de ja nú'a ra t'axa do'a xa t'ofø 'nara 'ra'yo thuhu, y hønse nú'a to'o ma da hñani'a, go gue'a ma da badi te di bønga nú'a ra thuhu di huxni."

**Ya noya pa nú'a ra nija
rá thuhu Tiatira**

18 Nehe 'yopabi nura enxé de ra nija nuni Tiatira, 'yopabi njaua: "Rá T'ú Ajuá nú'a to'o zø yá da ngu 'nara tsibi ne di huexca yá ua ngu 'nara bronse xá coní, gue'a m̄a njaua:

19 Nuga dí p̄adi te gatho guí øt'ehú, ne tengu rá ndangui ri hm̄atehú ne ri jamfrihú, ne grí m̄fahú 'na ngu ma'na, ne hinxcá tsayahú guí øthú ya hoga 'befi. Nehe dí p̄adi gue nú'a ri 'befihú ma'na xa ndunthibya que rá mudi.

20 Pe dí p̄adi gue guí øt'ehú ma'ra ya t'øt'e nú'ú hindrí ho. Guí hoptahú nú'a ra 'behñá rá thuhu ra Jesabe da hyat'a nú'ú to pepcagui, ngue'a nu'á ena gue go gue'a 'nara 'mehni de Ajuá, pe hinga majuani, ngue'a nu'á 'nara hyate. Nu'á utuabi nú'ú to'o pepcagui gue da hñuxui nu'araza ra 'behñá, nehe utuabi da zi nú'ú ya ngø t'umbi dega hñá'ti nuya c'oi.

21 Nú'a ra 'behñá'a stá tsocuabi 'raya pa pa da ñobri, pe hinxa ne xa ñobri de nú'a ra ts'o'befi pefi.

22 Pahú gue nú'a ra 'behñá'a ma ga japi da 'menga ja ra m̄fidi co 'nara hñeni, pa da thogui ndunthi ya ugui.

Nehe ma ga japi da thogui ya ts'o-thogui gatho nú'u to'o xa hñuxui'a 'bu hinda ñobri'u nehe de yá ts'o'befi'u.

²³ Nura 'behñá'a nehe ma ga japi da du yá batsi. Y njabu da bađi gatho ya nija gue go gueque dí pađuabi yá mfeni ne yá coraso gatho ya ja'i, hangue ngu rá 'befi cada 'nara ja'i, gue'a ma da njabu rá njut'i nehe.

²⁴ Ha nu'ahú guí 'buhubu Tiatora ne hincá camfrihu nuya ya ts'ont'utuuate hinga majuani, y nixi hincá ne xcá pahú nú'a ra nt'utuuate'a, ngue'a nú'u to'o udi mañ'u gue gue'a rá nt'utuuate ra Satá, y mañ'u gue xi xá hñei pa to da bađi, dí xi'ahú gue oxqui øthu nú'u ya ts'oqui stá xi'ahú; y hinte ma'na drí 'bep'ahú.

²⁵ Nu'a gui 'yøthu, siguihu co nú'a xcá camfrihu asta hinga yopa pengui.

²⁶ Y nu'u tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ne da 'yøt'e nú'a ra 'befi stá manda asta rá gats'i, nuga ma ga umbabi ra ts'edi pa da nda ja gatho ya hai de ra ximhai,

²⁷ njabu ngu xa 'raca ra ts'edi ma Dada pa ga nda. Ne nu'ú ma da nda con gatho ra ts'edi, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega bõja pa da huata ya hnini de gatho ya hai de ra ximhai asta hinda gohi ngu 'raya dohmi xa dehmi.

²⁸ Y nuga ga umbabi'u nú'a ra hyats'i ngu rá hyats'i ra haxatsø.

²⁹ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mangua ra Maça Ndađi pa zofa ya nija."

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Sardi

3 ¹ Nehe 'yopabi nú'a ra enxé de ra nija nuni Sardi, 'yopabi njaua: "Nú'a to'o pe'tsua nú'u yoto yá ndađi Ajuá, ne nú'u yoto ya tsø, mangua njaua: Nuga dí pađi ri 'befihu, ri hnequi gue guí tehú, pe xcá tuhú de ja ra ts'oqui.

² Nuhuhú pa gui nsuhú, ne 'uehú de ja ra ts'oqui, ne ma'na dá nja ri jamfrihu

nú'a ya mi ja pa xcá 'behmañu, ngue'a stá pađi gue hingui ho ri 'befihu ja rá thandi ma Dada.

³ Hangue beñhu de nú'a xcá hañhu. Camfrihu'a xá hño, ne ñobrihu. Nu'bu hingui nsuhú, xcrí damfrihu ga tsømbú ngu ra ora tsønga 'nara be.

⁴ Pe 'bui 'ra de gue'ahú núbu Sardi nú'u to'o hinxá hopi da ts'oca yá jamfri co nú'u ya ts'o'befi guí øthu, nú'ú gue'u xa su yá t'axa he nú'u he pa hinxá nts'oni. Go gue'u ma ga 'ño'be ne ga nhyehe mahyegui dega t'axa he ngue'a dí 'ñepi da hñe njabu'u.

⁵ Y nu'u tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ma da hñe dega t'axi, y hinga ma ga hađuabi yá thuhu de ja ra libro habú huxa yá thuhu nú'u to ma da me'tsa ra te pa nzantho, nehe ga xipa ma Dada ne yá enxé'a gue dí pađi'u.

⁶ Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mangua ra Maça Ndađi pa zofa ya nija."

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Filadelfia

⁷ Nehe 'yopabi nú'a ra enxé de ra nija Filadelfia, 'yopabi njaua: "Nú'a to'o gue'a Ajuá xá nsunda ne hønse go gue'a øt'a gatho nú'a majuani, nú'a to'o gue'a ngu rá mpøte ndu ra Davi pa da nda, go gue'a ha ra nsoqui, hangue gatho nú'a ra gosthi da xoqui'a, hinda za to da got'i, y gatho nú'a ra gosthi da got'i, hinda za to da xoqui, nu'á ena njaua:

⁸ Nuga dí pađi ri 'befihu, ne stá xoc'ahú 'nara gosthi pa gui zofohú ma'ra, y hinda za to da got'i. Ngue'a masque hinguí pe'tshú ndunthi ra ts'edi, pe xcá 'yøthu nú'a mangua ma noya, ne hincá ntsuhú xcá mañhu de gueque.

⁹ 'Bui 'ra ena gue ya xodyo, pe hinga majuani, nu'ú hate, ngue'a nu'ú go gue'u yá ja'i ra Satá. Pahú gue nuga ma ga hađuabi'u yá nt'ets'i pa da

ndandiñahmu ja ri uahũ, pa da bađi'ũ gue drí ma'ahũ.

10 Ngue'a nu'ahú xcá tsethũ gatho nú'a te xcá thohũ ngu nú'a dá xi'ahũ, hangue nuga ma ga su'ahũ pa hingui thohũ nuya ts'othogui ma da nja maxøgue ja ra ximhai. Ma da ñehe nú'ũ pa ts'othogui'ũ pa dra tsapi gatho ya ja'i 'bũ ja ra ximhai, pa ja da hnečni to'o nú'ũ ma da zeti, to'o hina.

11 Beñhũ gue nuga ma ga ehe 'bestho. Siguihũ guí camfriguihũ xá hño, pa ni 'na hinda za to da hñan'a ri thahahũ.

12 Y nu'ũ tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga japi da nja ngu 'nara 'røts'e de ja ra maça luga habũ 'bũ ma Dada, y hinhya'mũ da bøni de guehni. Nehe ga opabi rá thuhu Ajuã ma Dada ja gue'ũ, ne rá thuhu de rá hnini'a. Nura hnini'a go gue'a ra 'ra'yo hnini de Jerusale nú'a dua çai de mahets'i po rá ts'edi'a. Nehe ja ga ofo ma 'ra'yo thuhu ja nuto xa ntate, ngue'a go dua meti'ũ.

13 Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mangua ra Maça Ndahi pa zofo ya nija."

Ya noya pa nú'a ra nija rá thuhu Laodicea

14 Nehe 'yopabi nú'a ra enxẽ de ra nija Laodicea, 'yopabi njaua: "Go gueque dí mangua nú'a majuani y nixi drí mpadi, go gueque rá mudiGUI de gatho nú'a bi hyoca Ajuã ma Dada, dí xi'ahũ njaua:

15 Nuga dí pađi ri 'befihũ gue hingrí utsaguihũ y nixi grí maçaguihũ. ¡Dí ne gue strá tse'ahũ o strá pa'ahũ!

16 Ngue'a guí njahũ ngu ra dehe nú'a hinxá pa nixi xá tse pe xá ndumapa, hangue dá gohi njabũ.

17 Ngue'a nu'ahú guí eñhũ gue gyá ricohũ, ja ri bojahũ, ne hinte øt'ahũ ra 'bedi. Pe huocate'ihũ ngue'a hinte guí pe'tshũ, gyá hyoyahũ, hinguí pahũ gue de ja rá thandi Ajuã ngu gyá godahũ ne gyá c'axfanihũ.

18 Hangue dí xi'ahũ tamgahũ ra oro nú'a xa 'ranga ja ra tsibi, pa njabũ gui

nricohũ. Tamgahũ ya he dega t'axi pa gui hñehũ ne hingui ntsahũ ngue'a gyá c'axfanihũ. Nehe tamgahũ ra 'ñethi pa gui coxa ja ri dahũ pa njabũ gui hyanthũ.

19 Nuga dí tsui ne dí japi da tho ya ugui gatho nú'ũ to drí mađi. Hangue beñhũ hanja gui 'yøthũ ra hño, ne ñobrihũ.

20 Nehe pahũ gue nuga dí 'ba ja ra gosthi dí zote. Nu'a tó'o da 'yøtca ma noya ne da xoga ra gosthi, nuga ga cõt'i ne ga nt'oxi con gue'a, ha nu'á con gueque.

21 Nu'a tó'o da ntate de nú'a hingui ho, ga umba nsequi da hñudi con gueque habũ gra hudi, njabũ ngu stá ntate nehe, ne dí hu'be ma Dada habũ bí hudi.

22 Nu'a tó'o ne da 'yøde, dá 'yøde nú'a mangua ra Maça Ndahi pa zofo ya nija."

Gatho nú'ũ to'o bí 'bũ mahets'i ri xøcambeni Ajuã

4 1 'Mefa de dá handa nú'ũ ya t'øt'e, dá handi nuni mahets'i 'nara gosthi mi xogui. Ne dá yopa øde nú'a ra noya xqui zocagui desde rá mudi, y nu mi ñã bi nt'øde ngu mrá nzuni 'nara trompeta, y bi 'ñengagui:

— Bá pøts'e grí ñecua pa ga u't'a'i nuyũ te ma da nja 'mefa.

2 Y 'bestho nura ora'a ra Maça Ndahi bi 'ñutqui dega thedi 'na mi hudi ja 'nara hudi nuni mahets'i, 3 y nú'a to mi huhni mri hnequi ngu 'nara t'axa do nú'a t'embi ra jaspe, nehe mri hnequi ngu 'nara thenga do rá thuhu ra cornalina, xi mi huexqui nts'edi. Y de ja rá nthets'i nú'a ra hudi'a mi 'bahni 'nara 'bejri asta mi huexqui, ne mi hnequi ngu 'ñena 'nara c'angdo rá thuhu esmeralda.

4 Nuni thoho ja rá nthets'i nú'a ra hudi dá handi mi jani má 'natemagoho ya hudi, y de ja nuya hudi'ũ dá handi mi huhni

'natemagoho ya nda mri hñe dega t'axi ne mi hu'tsa yá corona dega oro.

⁵Y nú'a ra hudi mi ja madetho, ja mi pønini ya hucí, ne ja mri nt'ødeni ya ñuni ne ya ngani. Nehe mi zøni yoto ya ñot'i dega tsibi, gue'u yoto yá ndahi Ajuá. Nuya ñot'i'u mi nhyandui nú'a ra hudi mi ja madetho.

⁶Nura hudi'a mri nhyandui nehe ngu 'nara ndehe dega xito mi hnequitho nú'a te mi ja mbo.

Nehe guetbu de nura hudi'a ne ja rá nthets'i mi 'bahni goho ya da'enxe xi mi pe'tsa ndunthi yá da ja yá hmi ne de rí møte.

⁷Nu'a rá mudi ra da'enxe mri hnequi ngu 'ñena 'nara zate. Nu'a rá ñoho ra da'enxe mri hnequi ngu 'nara ndamfri. Nu'a rá hñu ra da'enxe mri hnequi rá hmi ngu rá hmi 'nara ja'i. Ha nu'a rá ngoho ra da'enxe mi ngu 'nara nxani ri nhyats'i.

⁸Y gatho nú'u goho ya da'enxe, mi pe'tsa 'rato yá hua cada 'na de gue'u, y de mbo yá hua ne de møte mi pe'tsa ndunthi yá da. Y ma pa ra xuui himi tsaya mi ena'u:

Xá nsunda'i, ma maça Ajuá'ihe ne ma Hmu'ihe, nu'i guí pe'tsa gatho ra ts'edi, nu'i go gue'e guí 'bui, ne nzantho xcá 'bui, ne ma gui 'bui pa nzantho.

⁹Y nú'u ya da'enxe'u ngu da nsunda ne da 'ñe'tsua rá nsu ne da umba njamadi nú'a to'o mi hudi ja rá hudi, nú'a to'o 'bui pa nzantho,

¹⁰nehe nú'u 'natemagoho ya nda mi huhni mi ndandiñahmu'u ne mri xøcambeni nú'a mi hudi ja nú'a ra hudi mi ja madetho, nú'a to'o 'bui pa nzantho, ne mi haça yá corona ne mi huxa ja rá ua nú'a to mi hudi ja nura hudi'a, ne mi ena'u:

¹¹Ma Hmu'ihe ne ma Ajuá'ihe, rí 'ñepi dra nsunda'i, ne da t'e'ts'a ri nsu, ne da hma gue go grá nda,

ngue'a go gue'e gá hoca gatho nú'a te ja, y po ri paha bi njabu.

Ra 'bants'a he'mi, ne ra T'uca Deti nú'a rá T'u Ajuá

5¹ Nepu dá handa 'nara 'bants'a he'mi mi ha ja rá 'ye ra 'ñei nú'a to hudi ja rá hudi, ne xqui t'ofe de mbo ne de møte, ne xqui seyo co yoto ya seyo.

²De guehni dá handa 'nara enxe xi mi ja rá ts'edi ne mi ña nts'edi mi ena:

—¿Ha gue di 'bui to'o di pe'tsa ra nsequi da xø'tsa ya seyo ne da tants'a ra 'bants'a he'mi?

³Pe mi jo'o ni 'na de gue nú'u bí 'bu mahets'i nixi de nú'u mi 'bucua ja ra ximhai, nixi de nú'u xa du, himbi za to bi tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi, nixi himbi za to bi hyandi'a.

⁴Nuga xi dá nzoni gue'a himbi ts'udi ni 'na nú'a to'o mri 'ñepi da tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi'a pa da hñe'ti y nixi pa da hyandi.

⁵Nepu 'na de nú'u ya nda bi 'ñengagui:

—Oguí zoni, 'bui 'na xi ja rá ts'edi ngu 'nara zate, nú'a xqui 'ñehe de yá ja'i ra Judá ne de ra nda Davi. Nú'a ha, go gue'a xa ntate, hangue nú'a go dí 'ñepabi da xø'tsa nú'u yoto ya seyo pa da za da tants'a nú'a ra 'bants'a he'mi.

⁶Nepu de guehni dá handi madetho de nú'a ra hudi 'nara T'uca Deti nú'a rá T'u Ajuá, mi hnequi ngu xqui tho, mi 'bahni madetho de nú'u goho ya da'enxe ne de nú'u ya nda. Y nú'a ra T'uca Deti'a mi pe'tsa yoto yá ndani ne yoto yá da. Y nú'u yoto yá da mi pe'tsi, gue'u nú'u yoto yá ndahi Ajuá nú'u xa mehni ja gatho rá ngani ra ximhai.

⁷Nú'a ra T'uca Deti'a bi joni pa bi hñanga nú'a ra 'bants'a he'mi mi ha ja rá 'ye ra 'ñei nú'a to'o mi hudi ja rá hudi.

⁸Y nu mi hñanga nú'a ra he'mi'a, nú'u goho ya da'énxe ne nú'u 'natemagoho ya nda, bi ndandiñahmu'u ja rá thandi ra T'uca Deti. Gatho nú'u ya nda mi ha ya arpa ne ya njuspi dega oro mi ñuts'i co ra t'uts'i; nura t'uts'i'a gue'a yá sɔcambeni ya gamfri.

⁹Nehe mi tuti'u 'nara 'ra'yo thuhu mi ena:

Nu'i go dí 'ñep'a'i gui hñanga ra 'bants'a he'mi, ne gui xø'tsa nú'u yoto ya seyo p'e'tsi, ngue'a nu'i go bi tho'a'i ne xcá tangaguihe co ri maça ji, pa njabu bi za gue Ajuá bi 'yøtc'aguihe yá metiguihe'a núje stí 'ñehehe de gatho ya 'múi gá ja'i, ne de gatho ya hñaqui, ne de gatho ya hnini, ne de gatho ya hai de maxøgue ra ximhai.

¹⁰Ne xcá hñuxcahe dega nda ne dega macja de ja rá 'befi Ajuá,

nehe ma ga ndahe ja ra ximhai.

¹¹Nepu dá øde 'ra mi ña, y de guehni dá handa ya 'motho ya enxe, ya 'mo dega 'motho, ne xqui got'atho de habu mi hudi Ajuá, ne habu mi 'bu nú'u goho ya da'énxe ne nú'u ya nda,

¹²ne mi ña'u nts'edi, ne mi ena:

Ra T'uca Deti nú'a bi tho, dí 'ñepi da nda, ne dí 'ñepi da hñani gatho ya hño, ne ra mfaði, ne ra ts'utbi, ne dí 'ñepi'a dra t'e'tsua rá nsu, ne dra nsunda, ne dra sɔcambeni.

¹³Nehe dá øde bi ña gatho nú'u to bí 'bu mahets'i ne ja ra ximhai, ne de nja'ti ra ximhai, ne de ja ra ndehe, ne de mbo ra ndehe, gatho mi ena'u:

Drá sɔcambeni Ajuá nú'a to'o hudi ja rá hudi, nehe drá sɔcambeni ra T'uca Deti. Drá t'e'tsua rá nsu, ne drá

nsunda, ne dá hma gue p'e'tsa ra ts'edi

pa nzantho ne pa nzantho.

¹⁴Nepu nú'u goho ya da'énxe mi ena:

—jNjabu gue'a!

Y nú'u 'natemagoho ya nda bi ndandiñahmu ne bi xɔcambeni'u nú'a to'o 'bui pa nzantho.

Nú'u yoto ya seyo

6 ¹Mefa dá handa ra T'uca Deti ora mi xø'tsa 'na de nú'u ya seyo, ne dá øde 'na de nú'u goho ya da'énxe bi ña nts'edi ngu 'nara ngani, ne bi 'ñengagui:

—jBá ehe pa gui hyandi!

²Nepu de guehni dá handa 'nara tøgue mri tøgue 'nara t'axfani, y mi ha 'nara flecha pa ra tuhni, ne bi t'umbabi 'nara corona. Y nu'á bi ma ja ra tuhni, y nzantho bi ntate.

³Nu mi xø'tsa rá ñoho ra seyo nú'a ra T'uca Deti, dá øde rá ñoho ra da'énxe bi 'ñengagui:

—jBá ehe pa gui hyandi!

⁴Ne de guehni bi bøni 'nara tøgue mri tøgue 'nara thenga fani, ne bi t'umba ra ts'edi pa da japi da nja ya tuhni ja ra ximhai, ne da japi da nhyose ya ja'i, ne bi t'umba 'nara danga huai.

⁵Nu mi xø'tsa rá hñu ra seyo ra T'uca Deti, dá øde rá hñu ra da'énxe bi 'ñengagui:

—jBá ehe pa gui hyandi!

De guehni dá handa 'nara tøgue mri tøgue 'nara 'bofri, ne mi ha 'nara mbexo.

⁶Ne dá øde 'nara noya madetho de habu mi 'ba nú'u goho ya da'énxe, mi ena:

—'Na huada ra trigo o hñu huada ra cebada da 'ba pa rá thahá 'nara memapa. Pe oguí huata ya 'bai gá olivo nixi ya ua'obxi.

⁷Nu mi xø'tsa rá ngoho ra seyo nú'a ra T'uca Deti, dá øtuabi rá noya rá ngoho ra da'énxe, bi 'ñengagui:

—¡Bá ehe pa gui hyandi!
 8 Nep̄ de guehni dá handa 'nara t̄ogue rá thuhu ra Du mri t̄ogue 'nara c'ast'a fani, ne mri 'befa 'na nú'a xqui 'ñehe de hab̄ 'b̄ai nú'u xa du. Bi t'umba ra ts'edi pa da hyo 'na de goho parte ya ja'i nú'u 'b̄a ja ra ximhai, pa da hyo dega huai, ne dega thuhu, ne dega ts'ohñeni, ne co ya mb̄anga zu'ue 'yo ja ra ximhai.

9 Nu mi x̄o'tsa rá n̄cut'a ra seyo nú'a ra T'uca Deti, de nja'ti ra ata dá handa nú'u ya ja'i xqui tho po rá noya Ajuá ngue'a mi damajuani'u de yá jamfri.

10 Y mi ñá nts'edi ne mi ena:

—Nu'i Ajuá ma Hmu'ihe, xá nsunda'i ne guí øt'a gatho nú'a guí ma, ¿asta ha'mu ma gui hñá'mba nguenda ya meximhai ne gui co'tsuabi de nú'a xa 'yõtcahe gue bi hyogaguihe?

11 Nep̄ nu'ú bi t'umbabi ya t'axa he, ne bi t'embabi gue da d̄ø'mahma asta hinda z̄adi ra 'bede de nú'u ya cu xqui mp̄ehui mahyegui, ngue'a ri 'betho da tho ma'ra ngu xqui tho'u.

12 Mefa dá handi nu mi x̄o'tsa rá 'rato ra seyo nú'a ra T'uca Deti, ne bi nja 'nara d̄anga mbimhai, ne bi 'mexuui nura hyadi ngu 'nara 'bohe dega behe, ne bi thenga ra z̄ana ngu ra ji.

13 Nuya ts̄ø bi dagui ngu ora ta yá fruta 'nara 'bai gá igo nú'u hingui ta, sta nja ra b̄unthi.

14 Ha nu mahets'i bi 'ñotho, ngue'a bi mpants'i ngu 'nara 'bants'a he'mi, ne gatho ya t'øhø ne ya t'uca hai o madetho ja ya ndehe bi 'm̄edi de hab̄ mi ja.

15 Y nú'u mi 'b̄ai dega nd̄a ja ra ximhai, ne nú'u mi pe'tsa ndunthi ra nsu, ne ya rico, ne nuya nd̄a gá soldado, ne nú'u to mi ja yá ts'edi, bi ma'u bá 'ñágui ja ya ma'ye. Nehe ya 'bego ne nú'u himyá 'bego, gatho'u bi ma bá 'ñágui.

16 Gatho nú'ú mi emba ya t'øhø ne ya do:

—Yøt'ehu gui cobgahe pa ga 'ñáguihe de rá thandi Ajuá nú'a to hudi ja rá hudi, ne de rá cue ra T'uca Deti pa hinte da 'yõtcahe.

17 Ngue'a ya bi z̄ø ra pa da hneca rá cue Ajuá, ne jo'o to'o da za da z̄eti.

Bri seyo 'raya ja'i de ya me Israel

7 1 Mefa de gue'a dá handa goho ya enxe mi 'bai 'na cada rá ñani ra ximhai pa mi ts̄ami nú'u goho ya nd̄ahi pa hinda mb̄a ja ra hai nixi ja ra ndehe y nixi da hm̄ana ni 'nara 'bai gá za.

2 Nehe dá handa ma'na ra enxe xqui 'ñe de b̄øxyadi, ne mi h̄ampa rá seyo Ajuá nú'a te, ne bi 'ñembabi nts'edi nú'u goho ya enxe to xqui t'umba ra ts'edi pa da japi da nja ya ts'othogui ja ra hai ne ja ra ndehe, ne bi 'ñembabi'a:

3 —Ote xqui øt'uahma ra hai ne ra ndehe nixi ya 'bai gá za ngue'a ri 'bedi ga seyohe nú'u to pepabi ma Ajuáhu.

4 Ne bi sicagui hangu yá ndunthi nú'u xcrí seyo, mi ts̄øxa 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo de gatho nú'u ya ja'i xqui 'ñehe de ya ja'i de Israel.

5 De nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Judá, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo nú'u xcrí seyo, y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Rubé, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Gad, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo,

6 y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Aser, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Neftalí, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Manase, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo,

7 y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Simiu, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Leví, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui 'ñehe de yá ja'i ra Isacar, mi ts̄øxa 'ret'amayoho 'mo,

8 y de nú'u xqui ñehe de yá ja'i ra Sabuló, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui ñehe de yá ja'i ra Jose, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo, y de nú'u xqui ñehe de yá ja'i ra Benjami, mi tsøxa 'ret'amayoho 'mo.

Ra apostol Xuua bi hyanda 'nara hmunts'a ja'i xqui hñe dega t'axi

9 'Mefa de guehna dá handa 'nara danga hmunts'a ja'i nixi himi tsa to da mede. Nuya ja'i'u xqui ñehe de gatho ya hnini, ne de gatho ya hai, ne de gatho ya hñagui, ne de gatho ya 'múi gá ja'i. Mi 'bai'u ja rá thandi Ajuá habu mi hudi'a ne ja rá thandi ra T'uca Deti, mi hñe'u dega t'axi, ne mi ha ya denti.

10 Ne mi ña nts'edi, mi ena'u:

Ajuá ma Dadahu nú'a to'o hudi ja rá hudi,
ne ra T'uca Deti,
go guese'u bi za bi pøhø ya ja'i.

11 Nehe gatho nú'u ya enxé mi 'bai ja rá nthets'i ra hudi ne habu 'bu nú'u ya nda ne nú'u goho ya da'enxe, bi ndandiñahmu asta bi megui yá hmi manjantho ja ra hudi ne mi xøcambeni Ajuá,

12 ne mi eñ'u:

¡Njabu gue'a! Drá søcambeni Ajuá ma Dadahu, ne drá nsunda, ngue'a go gue'a ja rá mfaði.

Nehe dá t'umba ra jamadi ne dá t'e'tsua rá nsu, ngue'a nu'a ja rá ts'edi, ne go gue'a ra nda.

Dá njabu pa nzantho ne pa nzantho. Njabu gue'a.

13 Nepu 'na de nú'u ya nda bi 'yangagui ne bi ñengui:

—Xi núyu 'bahni ri hñe dega t'axi, ¿to'oyu ne habu xqui ñeheyu?

14 Nuga dá thadi ne dá embabi:

—Nuga hindí paði, nu'i go guí paði.

Nu'bu nu'á bi ñengagui:

—Nuyu go guehyu xqui ñehe de nuni habu mbi ja ya ts'othogui ne xuá t'axca yá he co rá ji ra T'uca Deti.

15 Hangué nubyá nuyá 'bai ja rá thandi Ajuá habu hudi'a, ne pøpabi ma pa ra xuui nuua ja ra maça luga habu 'bu'a. Y nu Ajuá hudi ja rá hudi 'bui con guehyu ne ri suy.

16 Y ya hinhya'mu ma da zu ra thuhuyu ngu nú'bu mbá 'bu ja ra ximhai, nixi ra nduthe, nixi ra pahyadi, nixi ma'ra ya ts'othogui.

17 Ngue'a nuni ra T'uca Deti 'bai habu hudi Ajuá, go guehni ra ma'yo pa da suy ne da ñutuabiyu habu ja ya pøthe de ra dehe dega te. Y nu Ajuá ma da hñu'mba yá mui ne da ducuabi yá guida de ja yá da.

Ra apostol Xuua bi hyanda rá yoto ra seyo ne 'nara njuspi dega oro

8 1 Nepu de bi xø'tsa nú'a rá yoto ra seyo ra T'uca Deti, bi nja ra hmetho y 'besthó hinte bi nt'øde, ngu made ra ora himbi nt'øde ni 'nara noya nuni mahets'i.

2 Nepu dá handa yoto ya enxé mi 'bai ja rá thandi Ajuá, ne bi t'umba 'ra 'nara trompeta.

3 Nepu bi zøhø ma'na ra enxé mi ha 'nara njuspi dega oro, ne bi 'mai ja ra ata. Nura enxé'a bi t'umba ndunthi ra t'uts'i pa bi umbabi Ajuá mahyegui co yá søcambeni ya gamfri ja ra ata dega oro mri nhyandui nú'a ra hudi habu mi hudi Ajuá.

4 Y de ja rá 'ye ra enxé bi bøxa ja rá thandi Ajuá nurá 'bifi ra t'uts'i mahyegui co yá søcambeni nuya gamfri.

5 Y nura enxé'a bi gu ra njuspi, ne bi hñaca ts'u ra tsibi nú'a mi zø ja ra ata pa bi ñu'tsa rá njuspi, nepu bi fote pa ja ra ximhai. Y nu mi 'yøt'a njabu'a, bi nja ya ngani ne ya hucé ne ra mbimhai asta mi ñuni.

Ya trompeta

6 Nepu nú'u yoto ya enxé mi há ya trompeta bi nhyoqui'u pa da mist'i'u.

7 Y nu mi mist'a rá trompeta nú'a ra mudi enxé, bi dagui pa ja ra ximhai ya ndo co ra tsibi mi nthants'i co ra ji. Y nu mi njabu bi zat'a 'na de hñu parte ra hai, ne bi zat'a 'na de hñu parte ya za, ne gatho ya ndapo nú'u xmá nc'ami bi zat'i.

8 Nu mi mist'a rá trompeta nurá ñoho ra enxé, 'bestho bi zo ja ra ndehe 'na ngu ra danga t'øhø mi zø, ne bi nji 'na de hñu parte ra ndehe. 9 Ne bi du 'na de hñu parte ya zu'ue nú'u mi 'bu mbo ra ndehe, ne bi yui 'na de hñu parte ya motsa.

10 Nu mi mist'a rá trompeta nurá hñu ra enxé, 'bestho bi dagui de mahets'i 'nara danga tsø ja 'na de hñu parte ya ðathe ne ya pøthe. Nura tsø'a mri yot'i ne mi zø,

11 y mrá thuhu ra Ajenjo. Ne bi mpunga ajenjo 'na de hñu parte ya dehe, y co rá nju nura ajenjo'a bi ju'tsa ya dehe, ne bi du ndunthi ya ja'i co rá nju nura dehe.

12 Nu mi mist'a rá trompeta nurá ngoho ra enxé, 'bestho bi 'mexuui 'na de hñu parte ra hyadi ne ra zana ne ya tsø. 'Na de hñu parte ra pa bi 'ñotho ra ñot'i de ra hyadi, ne 'na de hñu parte ra xuui bi 'ñotho ra ñot'i de ra zana nixi de ya tsø.

13 Nepu dá handa 'nara nxani mri nhyats'i madetho de mahets'i, ne dá øde mi ña nts'edi ne mi ena:

—¡Huecate nú'u to 'bui ja ra ximhai, ngue'a ri 'betho da mist'a yá trompeta má hñu ya enxé!

9 1 Y nu mi mist'a rá trompeta nurá ncüt'a ra enxé, dá handa 'nara tsø xqui dagui de mahets'i pa ja ra ximhai, y nura tsø'a bi t'umbabi ra nsoqui pa bi xoqui ne bi xo'tsua rá ne nú'a ra o'tsi otho habu bí c'a.

2 Y nu mi xo'tsa nú'a ra o'tsi'a, bi

bøts'e de guehni 'nara 'bifi ngu rá 'bifi 'nara danga ut'i, ne bi juta ra hyadi asta bi 'mexuui co nú'a ra 'bifi mi 'yo ja ra ndahi.

3 Y ja ra 'bifi ja mbra ehni 'raya nc'oto, nepu bi nxani'u ja ra ximhai ne bi t'umba ra ts'edi ngu yá ts'edi ya penzu pa da ntsate.

4 Nuya nc'oto'u bi sipi gue hinda zi ni 'nara c'ama ndapo, nixi ya za. Nu'ú bi sipi gue da za hønse nú'u ya ja'i hingui pe'tsua rá seyo Ajuá ja yá de.

5 Bi t'umba nsequi da 'yøt'a njabu hønse pa da japi da sufrí ya ja'i cut'a zana, pe hingue pa da hyo. Y nuyá 'ñu yá ne nú'u ya nc'oto ngu rá 'ñu rá ne 'nara ts'o penzu ora tsa 'nara ja'i.

6 Nuya pa'u ya ja'i da nehma da du, pe ma da 'ñotho ra du pa gue'u.

7 Nú'u ya nc'oto'u mi hnequi ngu 'raya fani xa hñoqui pa ra tuhni, y mi hu'tsa ja yá ñaxu'u ngu 'nara corona dega oro, y nuyá hmi mi ngu yá hmi ya ja'i.

8 Ne xi xmá ma yá stá ngu yá stá ya 'behña, y nuyá ts'i mi ngu yá ts'i ya zate.

9 Y de ja yá ndo'yo mi pe'tsa 'nara nthaquí ngu dega bøja, ne nuyá mbuni de yá hua mi ngu rá mbuni ya carro nú'u ri gut'a ya fani 'yo ja ra tuhni.

10 Y yá cola mi nja ngu yá cola ya penzu co ya 'bite, y nuyá 'bite mi pe'tsa ra ts'edi pa da japi da sufrí ya meximhai cut'a zana.

11 Y nú'a ra ts'o'enxé 'bu ja ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a go gue'a mrá nda de nuya nc'oto'u. Nura enxé'a dega ebreo rá thuhu ra Abado, y dega griego ra Apolyo nú'a rí bøni da 'ñena ra hyote.

12 Nurá mudi ra ts'othogui ya bi uadi, pe ri 'bedi má yoho.

13 Y nu mi mist'a rá trompeta nurá 'rato ra enxé, 'bestho dá øde 'nara noya mi pøni de ja nú'u goho ya ndahi de ra ata dega oro nú'a mi ja de ja rá thandi Ajuá.

14 Y nú'a ra noya'a bi 'ñembabi nú'a rá 'rato ra enxé to mi há ra trompeta:
—Xo'ta nú'u goho ya enxé that'a ja rá hyo ra dáthe Eufrate.

15 Y bi so'ta nú'u goho ya enxé xqui hñoqui xqui dø'mi pa 'bestho ra ora'a da hyo 'na de hñu parte ya ja'i de ra ximhai.

16 Y dá øde hangu yá ndunthi nú'u yá soldado mi tøgue yá fani, dá øde gue mi yo nthebe 'mo ya 'mo.

17 Njaua dá handi gatho nú'a bi 'ñutca ra Māca Ndāhi dega thedi: Nu'u tó'o mi tøgue yá fani, mi há yá nthaquí ja yá tiñā, ne xi mi huexqui dega thēni ne dega c'anguí ne dega c'ast'i. Ne nuyá ñāxu ya fani mi ngu yá ñāxu ya zate, y de ja yá ne'u mi pøni ra tsibi ne ra 'bifi ne ra asufre.

18 Nu'a ra tsibi ne ra 'bifi ne ra asufre mi pønga ja yá ne'u, bi japi bi nja ya ts'othogui asta bi du 'na de hñu parte ya ja'i de ra ximhai.

19 Hangue nú'u ya fani'u mi ho ya ja'i co yá ne ne co yá cola, ha nuyá cola mi ngu 'nara qu'eñā mi ja rá ñāxu ne mi tsate, y njabū mi ø'tua ra 'ñū ya ja'i.

20 Y nu'u ya ja'i himbi du co nuya ts'othogui'u, himbi ne bi ñobri'u. Bi siguitho bi xøcambeni ya ts'ondāhi ne nú'u ya c'oi dega oro, dega t'axi, dega bronse, dega do, ne dega za, nú'u hingui handi, nixi øde, nixi ri 'yo.

21 Nixi himbi ne bi ñobri'u de nú'a mi øt'u, ngu ra nthote, ne ya nt'ete, ne de ra nt'e'behñā, ne de ya mfe.

Ra enxé mi há 'nara t'uca libro

10 1 Nepū dá handa ma'na ra enxé mi pe'tsa ndunthi rá ts'edi bi gāi de mahets'i, ne mi pa madetho ja 'nara guui, ne mi ja 'nara 'bejri ja rá ñāxu. Rá hmi xi mri yot'i nts'edi ngu ra hyadi, y nuyá ua mi zø ngu ra faspi.

2 Ne mi há 'nara zi t'uca libro y bi

xo'tsi. De guehni bi 'ba'ma rá ua ra 'ñēi ja ra ndehe, ha nurá ua ra ngahā bi 'ba'ma ja ra hai.

3 Nepū bi dø 'nara hmafi xi nts'edi ngu rá hmafi 'nara zate ora mafi, y nu mi mafi'a bi nt'øde yoto ya ngani.

4 Y nu ndá øde nuya ngani'u, ndí ma ga ofo nú'a te mi mañ'u. Pe dá øde 'nara noya de mahets'i, bi 'ñengagui:
—Dá gohitho njabū nú'a bi mānga nú'u yoto ya ngani, oguí ofo pa hinda fādi.

5 Nepū 'mefa, nú'a ra enxé dá handi xqui 'ba'ma rá ua ja ra ndehe ne ja ra hai, bi gūxa rá 'ye ra 'ñēi pa mahets'i,

6 ne bi jura de rá thuhu nú'a to'o 'būi pa nzāntho, nú'a bi hyoca mahets'i ne ra ximhai ne gatho ra ndehe ne gatho nú'a te ja, ne bi 'ñēna:

—Ya ts'uttho ya pa di 'bedi pa da uadi gatho.

7 Pe nu stí mudi da mist'a rá trompeta rá yoto ra enxé, nuya pa'u ma da uadi nú'a bi beni da 'yøt'a Ajuā ne himi fādi, nú'a bi xipabi yá 'mehni'a nú'u to'o bi mēpabi.

8 Y nú'a ra noya dá øde de mahets'i bi zocagui ma'na'qui ne bi 'ñengagui:

—Grí ma ne gui jū nú'a ra t'uca libro xa xo'tsa ja rá 'ye ra enxé nú'a 'bai ja ra ndehe ne ja ra hai.

9 Nepū dá ma habū mi 'ba ra enxé ne dá embabi:

—'Racagui ra t'uca libro.

Ne nu'á bi 'ñengagui:

—Nā, ne tsi. Ja ri ne ma gui tsa strá 'ñū ngu ra t'afi, pe nu ja ri mui ma gui tsa strá nju.

10 Nu'bú dá hānga ra t'uca libro de rá 'ye ra enxé, ne dá tsi. Ne dá tsa ja ma ne xi xmá 'ñū ngu ra t'afi, pe nu ndá tsi xi xmá nju de mbo ma mui.

11 Y nu'á bi 'ñengagui:

—Mahyoni gui yopa mānga ma'na'qui nú'a te ma da t'ø'tuabi ya

ja'i de gatho ya hñāqui ja gatho ya hai, ne ja gatho ya hnini, ne yá ndā.

Mi 'bui yoho to bi damajuani

11 ¹ Nepu bi t'aca 'nara xithi pa ra t'eni, ne bi t'engagui:

—Grí ma gui 'yeni rá nija Ajuā ne ra ata, ne gui pede nú'u 'buhni ri xocambeni Ajuā.

² Pe nura patio nú'a ja de mōte rá nija Ajuā, oxqui eni, ngue'a nura patio'a xa t'umba nú'u ya ja'i hingyá xodyo, y nu'ú ma da net'a ra maça hnini ñote-mayoho nzaṅa.

³ Y ma ga pehna nú'u yoho ma 'mehni pa da mąnga ma noya 'na 'mo ne yo nthebe hñu'rate ma pa, y ma da hye yá he dega behe.

⁴ Nú'u ya 'mehni'u gue'u ngu nú'u yo 'bai ya olivo ne ngu nú'u yoho ya mfoxyo 'bai ja rá thandi Ajuā nú'a to'o ra ndā de ra ximhai.

⁵ 'Bū da ne to'o te da 'yø'tuabi'u, da bōnga ya tsibi de yá ne'u pa da hyo nú'u yá ncontra. Y njabu da du nú'u to'o da ne te da 'yø'tua'u.

⁶ Nu'ú pe'tsa ra ts'edi pa hinda hopi da 'uāi nú'u ya pa ma da xipa ya ja'i de nú'a ma da nja. Nehe pe'tsa ra ts'edi pa da japi da nji ya dehe, ne da japi da nja ya ts'othogui haburaza ja ra ximhai. Y nu'ú da 'yø'ta njabu nú'u ya 'mi'qui da ne'u.

⁷ Pe nu stí uadi da mąnga nú'a te ma da nja, ma da bōxa 'nara mbąnga zu'ue de ja ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a pa da ntunhui'u, y ma da ntāte nú'a ra mbąnga zu'ue, hangue da hyo'u.

⁸ Nuyá ndo'yo'u ma da gohi di 'boni haburaza ja ya 'ñu de ra dąnga hnini nuni habu bri pont'a ma Zidadahu. Nura hnini'a da za ga hycuahu co ra hnini Sodoma ne de Egipto, y ja rá thandi Ajuā xi xá nts'o nuya hnini'u.

⁹ Ya ja'i de gatho ya hnini, de gatho ya 'mūi gá ja'i, de gatho ya hñāqui, ne de gatho ya hai, ma da hyandua yá

ndo'yo nú'u yoho ya 'mehni da 'moni hñu pa made, pe hinda thopi to da 'yagui'u.

¹⁰ Y nuya meximhai da johya'u ne da 'ñumba 'baha sehe'u ngue'a ya xqui tho nú'u yoho ya 'mehni to'o xi xqui 'yø'ta ra xuhña pa gatho ya meximhai.

¹¹ Pe 'mefa de nú'u hñu pa made, Ajuā bi japi bi yopa nte, nepu bi nangui'u, y nú'u to bi hyandi'u xi bi ntsu.

¹² Nepu bi nt'øde 'nara noya de mahets'i mi ñā nts'edi ne bi 'ñembabi nú'u to'o xqui yopa nte:

—Bá pøxhu grí 'ñehua.

Nepu ja 'nara guui bi ts'its'i'u pa mahets'i. Y nú'u yá ncontra'u bi hyandi.

¹³ Nura ora'a bi nja 'nara dąnga mbimhai, ne bi yunt'a 'na de 'ret'a parte de ra hnini co nú'a ra mbimhai, ne bi du yoto 'mo ya ja'i, ha nu'u tó'o himbi du xi bi ntsu, ne bi nsunda Ajuā nú'a 'bui mahets'i.

¹⁴ Nurá ñoho ra ts'othogui ya bi uadi, pe 'bestho ma da nja nú'a rá hñu.

Rá yoto ra trompeta

¹⁵ Y nu mi mist'a rá trompeta nurá yoto ra enxē, 'bestho bi nt'øde 'raya noya de mahets'i mi ñā nts'edi, mi ena:

Nubyá gatho nuya hmanda mi ja ja ra ximhai,
ya go o rá 'yē ma Ajuāhu ne ra Zidada Jesucristo
nuto xa hñunts'i'a pa da ndā pa nzaṅtho.

¹⁶ Y nú'u 'natemagoho ya ndā mi hudi ja yá hudi de ja rá thandi Ajuā, bi ndandiñahmu'u ne bi xocambeni'a,

¹⁷ ne mi ena'u:

Nu'i Ajuā ma Hmu'ihe,
go gue'e guí pe'tsa gatho ra ts'edi,
go gue'e guí 'bui, ne nzaṅtho xcá 'bui, ne ma gui 'bui pa nzaṅtho.

Dí 'ra'a'ihe njamādi
ngue'a ya xi gá ndā.

18 Ya ja'i de ra ximhai xi xa bø yá
cue'x con gue'e,
pe ya bi zø ra pa pa da hnequi
ri cue,
ne ma gui hñā'mba nguenda
gatho nú'x xa du,
ne ma gui umba yá thāhā nú'x
ri 'mehni bi mep'a'i,
ne gatho ya gamfri, ne gatho
nú'x to'o bi xøcambeni'i,
ngu ya notsi ngu ya dāngui.
Nehe ya bi zø ra pa pa gui
huata nú'x to xa ts'oca ra
ximhai.

19 'Mefa de gue'a bi xogui ra maça
luga nuni mahets'i habu 'bū Ajuā, y
ja bi hnequini ra arca de ra cohi, ne
xi mri yot'a ya huei, ne mri nt'øde ya
ngani, ne xi bi dagui ndunthi ya ndo
ne bi nja 'nara mbimhai.

Ra 'behñā ne ra mbānga zu'ue

12 1 'Mefa bi hnequi ja mahets'i
'nara dānga nt'udi, y nú'ā mi
'nara 'behñā mri hñe co ra hyadi ne
mi 'bai ja ra zānā y mi hu'tsa 'nara
corona mi tøgue 'ret'amayoho ya tsø.
2 Mi da'thi ne mi zoni nts'edi co ya
ūgui ngue'a mi ma da 'mūi rá bātsi.
3 Nepū bi hnequi ma'na ra nt'udi ja
mahets'i, y nú'ā mi 'nara dānga thēnga
zu'ue mi ngu 'nara qu'eñā. Y mi pē'tsa
yoto yá ñāxu ne 'ret'a yá ndāni y cada
'narā ñāxu mi hu'tsa 'nara corona.
4 Y co rá cola bi gūt'a 'na de hñu parte
ya tsø de mahets'i, nepū bi fōte pa ja
ra ximhai. Nepū nura zu'ue'a bi 'mai
ja rá thandi nú'ā ra 'behñā, pa ngu da
'mūi rá bātsi, da zipabi.
5 Nepū bi 'mūi rá bātsi mrā ts'unt'x, y
nú'ā con gatho rá ts'edi ma da ndā de
gatho ya hai, ja ra uenda di hā 'nara
ts'ut'o dega bōja, y 'bestho bi ts'its'i pa
habū bí hudi Ajuā.
6 Y ra 'behñā bi ma bi 'bat'i pa ja 'nara
mbonthi habū xqui hyoca Ajuā pa

gue'a, pa ja da 'mūhni ne ja da t'inini
pa 'ret'amayoho nthebe hñu'rate ma
pa.

7 'Mefa bi nja 'nara dānga tuhni nuni
mahets'i, y ra ndā gá enxe nú'ā rá
thuhu ra Migue, mahyēgui co yá
enxe'a bi ntunhui ra dānga mbānga
zu'ue ne yá ts'o'enxe.

8 Y nura dānga mbānga zu'ue ne yá
enxe himbi ntāte'x y nixi ya himbi
thopi dua 'būhni mahets'i.

9 Hanguē brá juui ne brá fōte de
mahets'i pa ja ra ximhai con gatho
yá ts'o'enxe. Nú'ā ra dānga mbānga
zu'ue'a go gue'a ra ndāxjua qu'eñā xa
thu'mbabi ra ts'ondāhi ne ra Satá, ne
go gue'a hat'a gatho ya ja'i de ra
ximhai.

10 Nepū dá øde 'nara noya nuni
mahets'i mi ena:

—Nubyá hā, ya bi zø ra ora de ra
mpøhø, ngue'a ya bi ntāte Ajuā nú'ā
to'o ra ndā ne ja rá ts'edi, y nehe ya
bi umba rá nsu ma Zidadahū ra
Jesucristo pa da ndā, ngue'a ya xra
juui ne xra fōte de mahets'i pa ja ra
ximhai nú'ā to'o mi mambabi ya cu
ma pa ra xuui ja rá thandi Ajuā.

11 Nehe ya cu ya xa ntāte de ra
ts'ondāhi ngue'a bi mani rá ji ra
T'ūca Deti, nehe xa ntāte'x ngue'a xa
damajuāni de rá noya Ajuā, y himi tsu
da du, ne himbi 'uegue de nú'ā bi
gamfri.

12 Hanguē johyahū nú'ahū ya guí
'būhūua mahets'i. Pe huecate'ihū
nú'ahū guí 'būthūbū ja ra ximhai ne ja
ra ndehe, ngue'a ra ts'ondāhi xa juui
xqui mabū habū guí 'būhū, ne xi ja rá
cue ngue'a pādi gue ts'ut'ho ya pa ri
'bedi pa dra huati'a.

13 Y nu mbrá fōte de mahets'i pa
ja ra ximhai nú'ā ra dānga mbānga
zu'ue, nu'bú nu'ā bi hyonga nú'ā ra
'behñā xqui 'mūi rá t'x pa xa 'yø'tua
ra nts'o'mūi.

14 Pe ra 'behñā bi t'umbabi yoho ya hua
dega nxāni pa bi za bi nhyats'i, ne bi

'ba'tuabi nú'a ra d̄anga mb̄anga zu'ue, nep̄u bi ma bá 'bu ja nú'a ra mbonthi hab̄u bi t'ini'a h̄nu njeja made.

15 Nep̄u nura d̄anga mb̄anga zu'ue bi zogui ra dehe de ja rá ne pa bi nja ngu 'nara d̄athe. Bi 'yøt'a njab̄u'a pa nura dehe'a bi dena nú'a ra 'beh̄ña pa xa duts'i hm̄ah̄a.

16 Pe ra hai bi xogui pa bi yai nú'a ra d̄athe xqui zogui de ja rá ne nú'a ra d̄anga mb̄anga zu'ue, y njab̄u ra hai bi mats'i ra 'beh̄ña.

17 Nep̄u nú'a ra d̄anga mb̄anga zu'ue xi bi b̄ø rá cue co nú'a ra 'beh̄ña, ne bi ma pa da ntunhui nú'u yá 'beto yá mbong'beto nú'a ra 'beh̄ña, nú'u to'o øtuabi yá h̄manda Ajūa ne camfri ra Zidada Jesucristo.

Yoho ya ts'ozu'ue

13 1 Ndí 'bai ja rá ñ̄ani ra ndehe y dá handi bi c'onts'i de mbo ra ndehe 'nara mb̄anga zu'ue mi pe'tsa yoto yá ñ̄axu ne 'ret'a yá nd̄ani, ne cada 'nará nd̄ani mi t̄oḡue 'nara corona, y cada 'nará ñ̄axu xqui t'ofu 'nara thuhu dega ts'one nú'a mi ñ̄ama'ñ̄u de Ajūa.

2 Nú'a ra zu'ue dá handi, mi hnequi ngu 'nara tigre, yá ua mi ngu yá ua 'nara 'muhu, y rá ne mi ngu rá ne 'nara zate. Nú'a ra d̄anga mb̄anga zu'ue ngu ra qu'eñ̄a mi umbabi rá ts'edi ne ra nsequi pa da nd̄a ja rá luga'a.

3 Y dá handa 'na de nú'u yá ñ̄axu xqui ts'eni ngu pa da du, pe bi ñ̄ani rá nts'eni, y gatho ya ja'i de ra ximhai bi hyandi ne bi 'yø'u ne bi deni'a.

4 Nep̄u nu'ú bi x̄ocambeni nú'a ra d̄anga mb̄anga zu'ue ngu ra qu'eñ̄a ngue'a xqui umba ra ts'edi nú'a ma'na ra zu'ue. Nehe bi x̄ocambeni'u nú'a ra zu'ue ne mi ena'u:

—¿To'o ngu nuni ra zu'ue? Ne ¿to'o ja rá ts'edi pa da ntunhuini?

5 Ne bi t'umba nsequi pa bi nøt'e ne pa bi ñ̄ama'ñ̄u de Ajūa. Nehe bi

t'umbabi ra ts'edi pa bi manda ñotemayoho nz̄ana.

6 Bi njab̄u, bi ñ̄ama'ñ̄u de Ajūa y bi zambabi rá thuhu, nehe bi zanga ra maça luga hab̄u bí 'bu Ajūa, ne gatho nú'u to'o 'b̄uhni.

7 Nehe bi t'umba nsequi pa da ntunhui ya gamfri ne da nt̄ate'a. Ne bi t'umba ra ts'edi pa bi nd̄a ja gatho ya 'm̄ai gá ja'i, ja gatho ya hnini, ja gatho ya h̄ñaqui, ne ja gatho ya hai.

8 Nu'u tó'o ante da thoca ra ximhai bi t'opa yá thuhu ja ra libro hab̄u xa thu'tsua yá thuhu nú'u to ma da nte pa nz̄antho, nu'ú hinda ma da x̄ocambeni nura zu'ue'a. Pe nu ma'ra ya ja'i h̄a, gatho'u ma da x̄ocambeni'a. Nura libro hab̄u huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nz̄antho go rá meti ra T'uca Deti nú'a bi du.

9 Nu'a tó'o ne da b̄adi, dá b̄adi nú'a ma ga ofobya.

10 Nu'u tó'o tsiste nts'ah̄ni, nehe'u da ts'ixa nts'ah̄ni. Y nu'u tó'o hote co ra huai, nehe'u da tho co ra huai. Hangué nuya gamfri dí 'ñ̄epabi da zedi yá jamfri, pa hinte da 'yøt'e masque da ts'ixa fadi o da tho.

11 'Mefa dá handa ma'na ra mb̄anga zu'ue bi c'onts'i de mbo ra hai mi pe'tsa yoho yá nd̄ani ngu yá nd̄ani 'nara deti, pe rá noya mri nt'øde ngu 'nara d̄anga mb̄anga zu'ue 'ñ̄ena 'nara qu'eñ̄a.

12 Y gatho nú'a mi øt'e'a, mi øt'e co nú'a ra ts'edi xqui umbabi nú'a rá m̄udi ra mb̄anga zu'ue, ne mri mpefi ja rá thandi'a, ne mi japa gatho ya ja'i de ra ximhai da x̄ocambeni nú'a ra m̄udi zu'ue nú'a xqui me'tsa 'nara nts'eni ne xqui ñ̄ani.

13 Nehe mi øt'a ndunthi ya d̄anga nt'udi, y asta mi japi da dagui ya tsibi de mahets'i pa ja ra ximhai ja yá thandi ya ja'i.

14 Y co ya nt'udi nú'u xqui thopi da 'yøt'e ja rá thandi nú'a ra m̄udi zu'ue, mi hat'a ya meximhai. Nep̄u bi 'b̄epabi

ya ja'i da hyoca 'nara c'oi de nú'a ra mudi zu'ue xqui ts'eni co 'nara mahuai pe himbi du.

¹⁵ Nehe bi t'umba ra ts'edi pa bi japi bi nte nurá c'oi nú'a ra mudi zu'ue, pa bi za bi ña ne pa bi manda da tho gatho nú'u to'o himbi ne bi xocambeni nura c'oi'a.

¹⁶ Nehe bi manda da thu'tsuabi 'nara seña ja yá 'ñei o ja yá de gatho ya ja'i, ngu ya notsi ngu ya dangui, ngu ya rico ngu ya hyoya, ngu ya 'bego ne ngu nú'u hingyá 'bego.

¹⁷ Y nu'u tó'o mi pe'tsa ra hmeya o rá thuhu ra zu'ue o rá numero rá thuhu, hõnse'u mi tsa te da dai ne te da pa. Pe nu'u ma'ra, hina.

¹⁸ Pa da za to da baði te dí bõnga núna bi t'utcagui, mahyoni di ja ndunthi rá mfaði pa da za da mede nura numero pe'tsa nura zu'ue, ngue'a nura numero'a gue'a ngu rá thuhu 'nara 'ñøhø, y nura numero'a gue'a 'rato nthebe ne hñu'rate ne 'rato.

Ra thuhu nú'a bi duta nú'u 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo ya gamfri

14 ¹ Mefa dá handa ra T'uca Deti mi 'bai ja ra t'øhø nuni Sion, y mi 'bahuini'a 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo ya ja'i nú'u xqui t'opabi ja yá de rá thuhu ra T'uca Deti ne rá thuhu Ajuá rá Dada.

² Nepu dá øde 'nara noya nuni mahets'i. Nura noya'a bi nt'øde ngu yá nhyahni ndunthi ya ðathe ne ngu 'nara ngani xi nts'edi, ne ngu 'ra to'o mi pei ya arpa.

³ Ne mi tuti'u 'nara 'ra'yo thuhu ja rá thandi Ajuá habu bí hudi'a, ne ja yá thandi nú'u goho ya ða'enne ne nú'u ya nda. Pe hõnse nú'u 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo nú'u to bi mpøhø ja ra ximhai bi za bi baði nú'a ra thuhu bi nt'øde, ma'ra hina.

⁴ Nú'u 'na nthebe ne ñotemagoho 'mo gue'u hinxá 'muhui ni 'nara 'behña, y nixi mi jo'o yá 'behña. Nu'ú di dena ra

T'uca Deti, y peui haburaza pa'a. Nú'ú gue'u bi mpøhø de gatho ma'ra ya ja'i pa ra mudi sofo pa Ajuá ne pa ra T'uca Deti.

⁵ Ne nu'ú hinxá mangu ya ne'uamba nixi hinte ma ts'oqui pe'tsi ja rá thandi Ajuá.

Ya hoga noya nú'u bi mangu nú'u hñu ya enne

⁶ Nepu dá handa ma'na ra enne mi nhyats'i madetho mahets'i, ne mi xipabi ya ja'i de rá noya Ajuá nú'a ma da nja pa nzantho y ma hanja da za da mpøhø 'na. Bá ehe'a pa bi zofogatho ya 'mui gá ja'i ja yá hñaquí, ja gatho ya hnini ne gatho ya hai maxøgue ra ximhai.

⁷ Ne bi 'ñena nts'edi:

—Tshu Ajuá ne nsundahu'a ngue'a ya bi zø ra ora pa da hñam'ba nguenda ya ja'i. Xocambenihu nú'a to bi hyoca mahets'i ne ra ximhai, ra ndehe ne ya pøthe.

⁸ Nepu bi sigui ma'na ra enne bi 'ñena:

—Ya bi 'medi ya me Babilonia nú'a ra danga hnini, ngue'a xa japabi gatho ya ja'i de ra ximhai da nts'oqui ngu xa nts'oqui'u, nja ngu 'na to japa ma'na da zi ra vinu asta hinda nti.

⁹ Nepu bi sigui rá hñu ra enne bi ña nts'edi ne bi 'ñena:

—Nu'a tó'o da xocambeni ra mbanga zu'ue o nú'a rá c'oi, ne da hothon da thu'tsua rá seña ja rá de o ja rá 'ye,

¹⁰ hinda za da mpont'ui rá cue Ajuá nú'a tø'mi, y yá mfei'a xi xá nts'o. Nehe ja rá thandi ra T'uca Deti, ne ja yá thandi ya maça enne, ma da ntsauí ya ugui ja ra tsibi faspí co ra asufre.

¹¹ Y ma da c'onts'i pa nzantho nurá 'bifi nú'a ra tsibi'a habu ma da nzø'u, y hinda me'tsa ra tsaya ma pa ra xuui nú'u to da xocambeni ra mbanga zu'ue o rá c'oi y da hothon da thu'tsua rá hmeya.

¹²Hangue nu'x tó'o yá meti Ajuá, ne ø'tuabi yá hmanda'a, ne camfri xá hño ra Zidada Jesucristo, mahyoni da zedi yá jamfri pa da zeta gatho nú'a da ñehe.

¹³Nepu dá øde 'nara noya de mahets'i bi ñengagui:

—'Yofu njaua: “Njapi nú'x to tu ne xa gamfri ra Zidada Jesucristo.” Ra Maça Nðahi ena, haħa xi majuañi njapi ngue'a ma da ntsaya'x de yá 'befi, ne yá hoga 'befi ma da faði nuni mahets'i.

Ra sofo ja ra ximhai

¹⁴'Mefa dá handa 'nara t'axa guui, y ja nura guui'a mi hudini 'na ñena nú'a e bi nja'i, ne mi hu'tsa 'nara corona dega oro, ne mi ha 'nara t'exu xi xmá hño yá ts'i.

¹⁵Nepu bi bøni de ja ra maça luga habu bí 'bu Ajuá ma'na ra enxu bi ña nts'edi ne bi ñembabi nú'a to mi hudi ja ra guui:

—Ju ri t'exu bá xa ra trigo ngue'a ya bi zø ra ora de ra sofo ja ra ximhai ne ya bi ñats'i.

¹⁶Nepu nú'a to mi hudi ja ra guui bi ga'tsa rá t'exu ja ra ximhai pa bi nja ra sofo ja ra ximhai.

¹⁷'Mefa bi bøni ma'na ra enxu de ja ra maça luga nuni mahets'i habu bí 'bu Ajuá, mi ha ñehe 'nara t'exu xi xmá hño yá ts'i.

¹⁸Nepu bi bøni ma'na ra enxu de ra ata, nú'a to mi su ra tsibi, ne bi zofu nts'edi nú'a ra enxu to mi ha ra t'exu, ne bi ñembabi:

—Ju ri t'exu, bá heca ya nzudi gá obxi ja ra ximhai, ngue'a ya bi ða.

¹⁹Nu'bú ra enxu bi ga'tsa rá t'exu ja ra ximhai, ne bi hyeca ya obxi, nepu bi 'yut'a ja ra ðanga nthe'ma-'obxi. Bi 'yøt'a njabu ngue'a gue'a 'nara nt'udi de nú'a ma da 'yøt'a Ajuá co nú'x ma da mfei co rá ðanga cue'a.

²⁰Nura nthe'ma'obxi'a mi ja møte de ra hnini, y nu mi the'ma ya obxi bi

bøni ngu yá ji ya ja'i, y co rá ndunthi ra ji bi 'ño hñu nthebe kilometro rá yabu y asta bi zøxa ja yá frenu ya fani.

Ya enxu co nú'x yoto yá ngats'i ya ugui

15 ¹Nepu bya, dá handa nuni mahets'i ma'na ra nt'udi xi mrá ðangui, y xi dá 'yø. Mi yoto ya enxu mi ha 'ra 'nara mfei pa da mfei ya meximhai, mi gue'x yá ngats'i ya ugui, ngue'a ya gue'a rá ngats'i rá cue Ajuá.

²Ñehe dá handa nú'a ra ñehe dega xito mi nthants'i co ra tsibi, ne nú'x to'o xqui ntate de ra mbanga zu'ue ne rá c'oi, ne himbi xøca-mbeni'x nixi himbi hoħo bi thu'tsua rá hmeya ni rá numero de rá thuhu nura zu'ue'a, mi 'bai'x ja nú'a ra ñanga ñehe dega xito, mi ha'x ya arpa nú'x xqui umbabi Ajuá.

³Ñehe mi tuti'x nú'a ra thuhu mi tuta ra Moise nú'a mi pepabi Ajuá, ne go guet'a ra thuhu tuta ra T'uca Deti, ne mi ena'x:

Nu'i Ajuá ma Hmu'ihe, go gue'e guí pe'tsa gatho ra ts'edi.

Xi xá nsunda ne xi ya ðangui nú'x ri 'befi guí øt'e.

Y guí øt'e gatho nú'a majuañi ne nú'a xá hño.

Nu'i go gue'e grá nda de gatho ya hai de ra ximhai.

⁴Ma zi Hmu'ihe, ¿to'o gue'a hinda zu'a'i nú'bu hinda 'yøt'e nú'a guí ma?

Ne ¿to'o gue'a hinda xøcambeni'i ri thuhu?

Ngue'a hønse'i grá maça Ajuá, hangue gatho ya ja'i de gatho ya hai de rá nguni ra ximhai da ñe da nsunda'i, ngue'a xa hyandi'x gue xi guí øt'e gatho nú'a xá hño.

⁵'Mefa dá handa nuni mahets'i mi xogui nú'a ra maça luga habu 'be'tsa nuya xingdo habu xa t'ofu yá hmanda Ajuá.

6 Y nuni ra maça luga'a ja bi bønini nú'u yoto ya enxé mi hã nú'u yoto ya mfei, ne mi hñe co ya dutu dega linu xi xmá nt'axi ne mi huexqui, ne mi ngut'a 'nara ngut'i dega oro asta mi tsøxa ja yá tiña.

7 Nepu 'na de nú'u goho ya da'énxe bi umba gatho nú'u yoto ya enxé 'ra 'nara 'bada dega oro mi ñuts'i co ya ugui nú'u ma da uni Ajuá co rá cue, go gue'a Ajuá to 'bui pa nzantho.

8 Nu'bu nuni ja ra maça luga bi ñuxa ra 'bifi nú'a mi ehe de rá nsunda ne rá ts'edi Ajuá. Y himi tsa to da yut'ini asta himbi uadi nú'u yoto ya ugui mri hña nú'u yoto ya enxé.

Rá cue Ajuá ma da zudi nú'u to'o
hinxá gamfri

16 ¹ Nepu dá øde bi ñã 'nara noya xi nts'edi mbo ra maça luga, ne bi 'ñemba nú'u yoto ya enxé:

—Grí maha gui xañhu ja ra ximhai nú'u yá mfei Ajuá xa me'tsa ja nú'u yoto ya 'bada.

² Nu'bu bi ma nú'a ra müdi enxé bá xanga ja ra ximhai nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hã, hangue nú'u ya ja'í to mi pe'tsa ra hmeya de ra mbanga zu'ue ne mi xøcambeni rá c'oi'a, bi c'onts'a ja yá ndo'yo 'raya sasi xi xmá nts'o ne xi xmá 'ñu.

³ Nepu rá ñoho ra enxé bá xanga ja ra ndehe nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hã, y nura ndehe'a bi nji ngu rá ji 'na nú'a xa tho, ne bi du gatho nú'u mi 'bu mbo ra ndehe.

⁴ Y rá hñu ra enxé bá xanga ja ya dathe ne ya pøthe nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hã, nepu nu'ú bi nji'ú.

⁵ Nepu dá øde nú'a ra enxé mi su ya dehe, mi ena:

—Nu'i ma maça Ajuá'i ne ma zi Hmu'i, go gue'e gá 'bui desde ra müdi ne asta nubya guí 'bui. Nu'i hinte guí tugue ngue'a xcá 'yøt'a ra ts'utbi xá hño.

⁶ Ngue'a xcá castiga núyu to bi mamba yá ji nú'u bi gamfri'i, ne nú'u bi mangua ri noya. Hangue ngu bi 'yøt'e'u njabu gá øtuabi nehe. Y dí 'ñepi da njabu'u.

⁷ Nehe dá øde ma'na ra enxé mi ñã mbo ja ra maça luga habu ja ra ata, ne mi ena:

—Nu'i Ajuá ma zi Hmu'i, go gue'e guí pe'tsa gatho ra ts'edi. Guí øt'a ra hoga ts'utbi ne nú'a majuaní.

⁸ Nepu rá ngoho ra enxé bi xanga ja ra hyadi nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hã, y co rá ts'edi ra hyadi bi zat'a ya ja'í.

⁹ Pe masque xi bi zat'a ya ja'í, nu'ú himbi ne bi ntsø'mi de yá ts'oqui, nixi bi nsunda Ajuá. Nu'a bi 'yøt'e'u, bi ñama'ñu de rá thuhu Ajuá nú'a ja rá ts'edi pa bi mehna nuya ya mfei.

¹⁰ Nepu rá ncut'a ra enxé bá xanga nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hã, bá xanga ja rá hudi nú'a ra mbanga zu'ue, ne bi 'mexuui habu gatho mi nda'a. Y nuya ja'í mi 'bu ja rá hmanda'a asta mi tsa yá jane co ya dangá ugui mi thogui.

¹¹ Pe himbi ne bi ntsø'mi'ú de yá ts'oqui. Nu'a mi øt'e'u, mi tsani Ajuá nú'a bí 'bu mahets'i, ngue'a mi tsama'ñu ya dangá ugui.

¹² Nepu rá 'rato ra enxé bá xanga ja ra dangá dathe Eufrate nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hã, y nura dathe'a bi 'yøt'i pa bi nja ra 'ñu pa bá ehe ya ndá me bøxhyadi.

¹³ Nehe dá handa hñu ya ts'ondahi nú'u mi hnequi ngu 'nara tsan'ue. 'Na bi bøni de ja rá ne ra mbanga zu'ue nú'a ngu 'nara qu'eña, nu'a ma'na bi bøni de ja rá ne nú'a ma'na ra zu'ue mi ja yoto yá ñaxu ne 'ret'a yá ndani, ha nu'a ma'na bi bøni de ja rá ne ra hyate badi.

¹⁴ Nú'ú go gue'u ya ts'ondahi mi øt'a ya nt'udi, ne mi pa'u ja ya ndá de gatho ra ximhai pa da munts'i'ú mahyegui co yá soldado pa da 'ñøt'a

tuhni'ü nú'a ra pa da hñānga nguenda Ajuā nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi.

15 Ra Zidada Jesu bi 'ñena: “Pāhü gue nuga sta dāmfri ya ja'i ga tsøhø ngu 'nara be. Xi da johya nú'a to ga tsüdi di ndø'mi ne di he yá he pa hinda 'ño nsinque yá he, nixi hinda ntsa ja rá thandi Ajuā.”

16 Y gatho nú'ü ya ndā bi munts'i'ü ja nú'a ra luga rá thuhu Armagedo de ra hñāqui ebreo.

17 Nepü rá yoto ra enxé bá xanga ja ra ndāhi nú'a mi 'be'tsa ja nú'a ra 'bada mi hā, ne bi nt'øde 'nara noya de mbo ra māca luga nuni mahets'i habü mi hudi Ajuā, ne bi 'ñena:

—Nubyá hā, ya xa uadi.

18 Nu'bú bi nja ya huei ne ya ngani ne 'nara dānga mbimhai. Y de gatho ya pa xa 'mü ya ja'i ja ra ximhai hinhya'mü xa nja 'nara dānga mbimhai ngu nú'a bi nja nura pa'a, ngue'a xi bi nja nts'edi.

19 Y nura dānga hnini bi 'yø't'a hñu hegue, y gatho ma'ra ya hnini de gatho ra ximhai bi ñunt'i'ü, y Ajuā bi beni de ra dānga hnini Babilonia gue mi pe'tsi da züdi rá cue'a.

20 Y gatho nuya hai mi o madetho de ra ndehe bi go'ma ra dehe, ne ya t'øhø bi 'medi.

21 Nehe bi dagui ya dānga ndo de mahets'i ne bi züdi ya ja'i. Xi myá dāta'ü, y xi xmá hñü, mi pe'tsa ngu ñote kilo. Ya ja'i mi tsani Ajuā po nuya ndo bá pehni'a, ngue'a nu'á mi gue'a 'nara dānga ügui pa gue'ü.

Ra ts'o'behñā ma da 'medi pa nzantho

17 1 Nepü bi 'ñe bi zücagui 'na de nú'ü yoto ya enxé mi hā 'ra 'nara 'bada habü mi 'be'tsa yá mfei Ajuā, ne bi 'ñengagui:

—Bá ehe pa ga u't'a'i nú'a ra castigo ma da t'umbabi nú'a ra ts'o'behñā bí hudi mañā de ya ndehe. 2 Ya ndā de ra ximhai xa 'yø't'a ya ts'oqui co nú'a ra ts'o'behñā, nehe xa

cadi gatho ma'ra ya ja'i nú'a ra ts'o'behñā pa xi xa 'yø't'a ya ts'oqui'ü, nja ngu 'na to cadi ma'na pa da japi da zi ra vinu asta hinda nti.

3 Nepü ja nú'a ra thedi bi 'ñutca ra Māca Ndāhi, nú'a ra enxé bi zixcagui ja 'nara mbonthe, y ja dá handini nú'a ra ts'o'behñā mi tøgue 'nara thenga zu'ue habü mi huxa ndunthe ya thuhu nú'ü mi ñāma'ñü de Ajuā. Nú'a ra zu'ue'a mi ja yoto yá ñāxu ne 'ret'a yá ndāni.

4 Y nú'a ra 'behñā mi he 'nará he mi nthānts'a morado co ra theni, y xqui tøtua ya oro, ne 'raya hothodo ne 'raya hoga t'axa do yá thuhu ya perhla. Nehe mi hā ja rá 'yē 'nara 'bada dega oro mi ñuts'i de ya t'ø't'e xá nts'o ne de yá ts'oqui nú'a ra ts'o'behñā.

5 Y ja rá de xqui t'opabi 'nara thuhu nú'a hinto bi bādi te rí bøni, pe mi ena: “Ra dānga Babilonia, go gue'a ra nānā de ya ts'o'behñā, go gue'a bi 'ñudi da t'ø't'e ja ra ximhai gatho nú'a xá nts'o.”

6 Nepü dá handa nú'a ra 'behñā ngu mri ti ngue'a xqui hyo ndunthe yá mfei Ajuā ne nú'ü bi dena ra Zidada Jesucristo ne bi damajuani de gue'a. Ne nu ndá handi'a xi dá 'yø nts'edi.

7 Nu'bú ra enxé bi 'ñengagui:

—¿Hanja guí 'yø? Nuga ma ga xi'i nú'a hinto xa bādi de nú'a ra ts'o'behñā ne de nú'a ra zu'ue ri tøgue'a, nú'a pe'tsa yoto yá ñāxu ne 'ret'a yá ndāni.

8 Nú'a ra zu'ue gá handi mi 'bui, pe nubyá ya jo'o, pe 'mefa ma da c'onts'i de ja ra o'tsi nú'a otho habü bí c'a, nepü da ma habü da thogui ya ügui pa nzantho, y nuni ja guehni rá gats'i. Ya meximhai nú'ü to'o desde ra müdi ra ximhai hinxqui t'opabi yá thuhu ja ra libro habü huxa yá thuhu nú'ü to'o ma da nte pa nzantho, nuya ja'i'ü ma da 'yø nu stí hyandi'ü da bøts'e nú'a ra zu'ue de ja nú'a ra o'tsi'a, ngue'a nu'á

mi 'bui nepu bi njo'o, pe ma da 'mui ma'na'qui.

⁹ Pa da za to da zo rá mfeni núna ma ga ma, mahyoni di ja rá mfadi.

Nú'u yoto ya ñaxu, gue'u ngu yoto ya t'øhø habu hudi nú'a ra 'behña.

¹⁰ Nehe nú'u yoto ya ñaxu gue'u ngu yoto ya nda. Cút'a de gue'u ya xa thacua yá ts'edi. 'Na go gue'a ra ndabya, ha nu ma'na hinxá t'umtho rá 'befi, pe nu stí nda'a, 'na tui ya pa ma da nda.

¹¹ Nú'a ra zu'ue mi 'bui ma'met'o pe nubyá ya jo'o, go gue'a ma da 'na de nú'u yoto ya nda, pe ja ra uenda go gue'a ma drá hñato ra nda, y 'mefa ma da ma habu ma dra huati pa nzantho.

¹² Y nú'u 'ret'a ya ndani xcá hyandi gue'u ngu 'ret'a ya nda hinxá thuts'itho dega nda. Pe ma da t'umbabi'u da nda 'na ora mahyegui co ra mbanga zu'ue.

¹³ Nú'u 'ret'a ya nda 'nadra mfeni ma da me'tsi'u, hangue ma da umba ra ts'utbi nura mbanga zu'ue.

¹⁴ Ne da ntuhni'u co ra T'uca Deti, y nura T'uca Deti go gue'a ma da ntate, ngue'a go gue'a ra Hmu de gatho ya hmu, ne ra Nda de gatho ya nda. Y nú'u to'o 'bui co ra T'uca Deti ma da ntate'u, y nú'ú go gue'u xa huahna Ajuá pa da gamfri, y nu'ú xa gamfri xá hño.

¹⁵ Nehe bi 'ñengagui ra enxé:

—Nú'u ya dehe xcá hyandi habu hudi ra ts'o'behña, go gue'u ngu nuya ja'i de gatho ya hñaquí 'bui ja gatho ya hnini ne ja gatho ya hai.

¹⁶ Y nú'u 'ret'a ya nda xcá hyandi co ra mbanga zu'ue, nu'ú ma da utsa ra ts'o'behña, ne da hñacuabi gatho yá hño, ne da zogui sinque rá he, ne da zipa rá ngø, y nuyá ndo'yo da tsá'tuabi.

¹⁷ Ngue'a Ajuá xa umbabi yá mfeni'u pa da 'yø'tua rá paha'a, hangue 'nat'a bi mañ'u pa bi umba ra ts'utbi nú'a ra zu'ue asta hinda nja nú'a xa ma Ajuá.

¹⁸ Y nú'a ra 'behña xcá hyandi gue'a ra danga hnini habu 'bui 'na to'o di manda ya nda de ra ximhai.

Ra data hnini Babilonia bi yø'te

18 ¹ Mefa de guehna dá handa ma'na ra enxé bi gai de mahets'i, xi mi ja rá ts'edi, ne bi yot'a ra ximhai co rá nsunda.

² Ne bi ña nts'edi, bi 'ñena:

—Ra danga hnini Babilonia ya xa 'bedi rá nsu, nubyá ja 'buhni gatho 'rama'na'ño ya ts'ondahi, nehe ja jani yá 'bafi nú'u ya ts'int's'u xá nts'o ne xi t'utsa.

³ Ra Babilonia bi cadi ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai pa bi nts'oqui'u, nehe gatho ya nda de ra ximhai xa nts'oqui'u con gue'a, y gatho ya ma ne ya duqui xa nrico'u co yá ts'ot'ø't'e ø't'a nura hnini'a.

⁴ Ne dá øde ma'na ra noya de mahets'i mi ena:

—Nú'ah'u ma hnini'ihu, pøñhu de nura ts'ohnini'a pa hingui 'yøthu ya ts'oqui ngu ø't'e'u, ne pa hinda zu'ah'u nú'u ya mfei ma da zadi'u.

⁵ Ngue'a xi xa ndangui yá ts'oqui'u y co yá ndangui asta ya xa zøxa nuua mahets'i, y Ajuá hinxá pumfri de ya ts'ot'ø't'e ø't'e'u.

⁶ 'Yø'tuabihu nura hnini'a ngu nú'a xa 'yø't'e'a pa ma'ra, ne co'tsuah'u yo'qui rá ndunthi de nú'a xa 'yø't'e. Thantshu yo'qui nú'a ma da t'umbi'a ngu nú'a xi xa 'yø't'e'a co ma'ra.

⁷ Japhu da zama'ñu ne da tho ya ts'othogui ngu nú'a xa 'yø't'e'a co rá nt'ets'i ngue'a xi pe'tsa ndunthi ya hño, ngue'a nu'á nja ngu 'nara 'behña ri nda, hangue ena: “Nuga dí hucua drá 'behña dí nda, hinxá du ma dame, nixi hinga ma ga thogui ya dumai.”

⁸ Por gue'a 'na patho ma da t'umba ya mfei, y nuya mfei'u go gue'a ra du ne ya dumai ne ra thuhu, ne da zat'a nura hnini'a, ngue'a xi ja rá ts'edi Ajuá ma Hmuhu nú'a to'o da hña'mba nguenda'a.

9 Ne ya nda de ra ximhai nú'ú to'o xa 'yot'a ya ts'oqui co ra hnini'a ne xa johyauí ja ya ts'ot'ot'e øt'e'ú, nú'ú ya nda'ú ma xi da nzoni ne ma da du yá mui nu sta hyandua rá 'bifi nú'a ra ts'ohnini ma da zat'i.

10 Nú'ú ya nda ma da 'mai yabú ngue'a da ntsu de nú'a ma da nja, ne ma da 'ñena'ú:

—¡A, huecate'ihú nú'ahú guí 'buhubú ja ra danga hnini Babilonia! Nu'ahú mi ja ri ts'edihú, pe 'na oratho xa zú'ahú rá castigo Ajuá.

11 Ya ma ne ya duqui de ra ximhai ma da nzoni'ú ne da du yá mui de nú'a bi nja co ra hnini'a ngue'a ya ma da njo'o to da dambi nú'a da pa'ú.

12 Mi hats'i'ú da pa ja ra hnini'a ya t'ot'e dega oro ne dega t'axi, ne ya hoga do ne ya perhla, ne ya hoga dutu dega linu ne dega seda, ne nú'ú ya hoga dutu dega morado ne dega theni. Nehe mi hats'i 'rama'na'ño ya za nú'ú yuni xá cahi, ne ya hoga t'ot'e xa thoqui dega marfi, ya hoga za, ra marmo, ne ya bøjá, 'na rá thuhu ra bronse, ha nu ma'na ra yerro.

13 Mi hats'i nehe ya canela, ya hoga ndapo yuni xá cahi, ra t'uts'i, ra mirra, ne ya dehe nú'ú xi yuni xá cahi, ra vinu, ra aceite, ra hoga arina, ne ra trigo. Nehe mi tsixa ya mbo'oni, ngu ya deti ne ya fani. Nehe mi tsixa ya carro, ne asta ya 'bego, y gue'ú ya ja'i mi pa'ú ngu ya mbo'oni.

14 Ya ma ne ya duqui ma da 'ñembabi nú'a ra hnini:

—¡Ya otho'i nú'ú ya hoga fruta ngrí ho, y ya gá 'bedi pa nzantho gatho nú'ú ya hño ne ya nt'ets'i nguí pe'tshma!

15 Nú'ú ya ma ne ya duqui xa nrico ngue'a xa pa yá t'ot'e ja nura danga hnini, ma da 'mai yabú ngue'a ma da zu nú'a ra castigo ma da nja. Ma da nzoni'ú ne da du yá mui,

16 ne da 'ñena'ú:

—¡A, hyøtho nuni ra dahni! Ngue'a mi ngu 'nara 'behña mi he ya

hoga dutu dega linu ne dega morado ne dega theni, nehe xqui nhyoqui dega oro ne dega hoga do ne dega perhla.

17 ¡Na oratho bi uadi gatho yá ndunthi nuyá hño mi pe'tsi!

Nehe gatho nú'ú to'o mi manda ya motsa, ne nú'ú to'o mi øt'i, ne nú'ú ma'ra mri mpefini, ne nú'ú to'o mi pani, gatho'ú ma da 'mai yabú, 18 y nu sta hyandua rá 'bifi nú'a ra danga hnini ma da zat'i, da ña nts'edi'ú ne da 'ñena:

—Mi otho ma'na ra hnini xi mrá dangui ngu nuni.

19 Nehe da hyøxa ya hai ja yá ñaxu ngue'a da du yá mui'ú, ne da nzoni'ú co ra dumui, ne da ña nts'edi ne da 'ñena:

—¡A, hyøtho nuni ra danga hnini! Ngue'a xi mrá dangui rá tai, y ja xqui nriconi gatho nú'ú to mi pe'tsa yá motsa ja ra ndehe. ¡Pe 'na oratho bi zat'a gatho nuni ra hninini!

20 Pe nú'ahú gyá gamfrihú ne gatho nú'ahú yá 'mehni'ihú Ajuá, ne gatho nú'ahú ma'ra guí 'buhú mahets'i, johyahú de nú'a bi nja ja nú'a ra danga hnini, ngue'a Ajuá xa hña'mba nguenda nuya ja'i mi 'buhni, ne xa t'ø'tuabi'ú ngu nú'a xqui 'yøt'a'ihú nehe.

21 Nepú 'nara enxé xi mi ja rá ts'edi bi gú 'nara danga do nú'a ma'na xmá hñú que 'nara danga jüni, ne bi 'yent'a ja ra ndehe ne bi 'ñena:

—Njaua ma da yui nehe ra Babilonia nú'a ra danga hnini, ne ya hinhya'mú ma da hnequi ma'na'qui.

22 Nixi ya hinhya'mú ma da yopa nt'øde ma'na'qui ya nzüni de ya arpa, nixi de ya thüza, nixi de ya trompeta ja nura hnini'a. Ni 'nara mefi de nu'araza ra 'befi hinda yopa 'mui ja nura hnini'a, nixi da yopa mpefi 'nara jüni.

23 Ni 'nara ñot'i ya hinda hnequini, nixi hinhya'mú da nja ma'na'qui ya

ngo dega nthati. Nú'ú ya ma ne ya duqui to mi mpa ne mi ntai ja nura hnini'a, xi bi nja yá ts'edi ja ra ximhai, y co yá nt'ete nuya mengu de guehni mi hat'a ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai, pe ya bi uadi yá ts'edi'ú.

²⁴ Nura hnini'a ya bi hnequi gue go xi tu ra ts'oqui'a de nú'ú ya gamfri ne yá 'mehni Ajuá xa tho, ne de gatho nú'ú ma'ra xa tho ja ra ximhai.

19 ¹ 'Mefa dá øde mi ñá nts'edi ndunthi ya ja'i nuni mahets'i, mi ena'ú:

¡Drá nsunda Ajuá! Ngue'a xá nsunda ne ja rá ts'edi ne bi za bi pøhø ya ja'i.

² Ngue'a nu'á øt'a ra hoga ts'utbi ne nú'a majuani.

Nu'á xa umba ra mfei nura ts'o'behña

nú'a mi japa ya ja'i da 'yøt'a ya ts'oqui.

Ajuá bi co'tsuabi'a nú'a bi 'yøt'e gue bi hyo nú'ú to'o mi pepabi Ajuá.

³ Nepü bi yopa 'ñena'ú ma'na'qui: —¡Drá nsunda Ajuá! Ngue'a hinhya'mü ma da ntsaya da bøxa rá 'bifi nú'a ra hnini bi zat'i.

⁴ Nu'bú nú'ú 'natemagoho ya ndá ne nú'ú goho ya dá'enxe bi ndandiñahmu'ú, ne bi xøcambeni Ajuá nú'a bí hudi ja rá hudi, ne mi ena'ú:

—¡Njabü gue'a! ¡Drá nsunda Ajuá!

⁵ Nepü bi nt'øde ma'na ra noya de habü mi hudi Ajuá, ne bi 'ñena:

Nsundahü Ajuá,
gatho nú'ahü guí pøphü
ne guí tsuhü'a,
ngu ya notsi ngu ya dangui.

Ra ngo de rá nthati ra T'úca Deti

⁶ Nepü dá øde 'nara ñahni de 'nara danga hmunts'a ja'i, 'ñena mri nhyahni ndunthi ya dehe, ne 'ñena 'raya ngani, ne mi ena:

¡Drá nsunda Ajuá! Ngue'a nú'á go gue'a ma Hmuhü pe'tsa gatho ra ts'edi, ne go gue'a ra Ndá de gatho ra ximhai.

⁷ Johyahü ne nsundahü'a, ngue'a ya bi zø ra pa de rá nthati ra T'úca Deti.

Ra nãvia ya xa nhyoqui,

⁸ ya xa hye nú'a ra hoga dutu xqui t'umbi xá nt'axi y ri huexqui.

Nura t'axa dutu'a gue'a yá te xá nt'axi nú'ú to'o xa gamfri Ajuá.

⁹ Nepü ra enxé bi 'ñengagui:

—'Yofo nuya ya noya: “Dá johya nú'ú to da sipabi pa da ma ra ngo de rá nthati ra T'úca Deti.”

Nehe bi 'ñengagui:

—Nuya guehya yá noya Ajuá, y guehya xi majuani.

¹⁰ Nepü nuga dá ndandiñahmu ja rá ua ra enxé pa ga nsunda'a, pe nu'á bi 'ñengagui:

—Oguí øt'a njabü, ngue'a necagui ne ma'ra ri cu dyá 'begohü mahyegui de Ajuá, ne dí mañhü rá noya ra Zidada Jesu. Go da xøcambeni Ajuá.

Nu'ú tó'o mamba rá noya Ajuá gue'ú damajuani nehe de nú'a xa ma ra Zidada Jesucristo.

'Nara tøgue mri tø 'nara t'axfani

¹¹ Nepü dá handa mahets'i mi xogui, ne dá handa 'nara tøgue mri tø 'nara t'axfani, y nú'a ra tøgue'a xa thu'mbabi 'nara thuhu nú'a rí bøni da 'ñena: Nú'a xa ma, nzantho da 'yøt'e. Ne ma'na ra thuhu rí bøni da 'ñena: Majuani. Ngue'a nu'á xi ra hoga ndá, øt'e xá hño, ne øt'a ya tuhni ngu rí 'ñepi.

¹² Yá da 'ñena mi zø ya tsibi, ne mi hu'tsa ndunthi ya corona, y nehe xqui t'opabi 'nara thuhu nú'a hinto mi paði te mi ne da ma, hønse'a go mi pa'a.

¹³ Ne mi he 'nara dutu xqui 'bobo co ra ji, y rá thuhu gue'a Rá Noya Ajuá.

¹⁴ Ne mri deni'a ndunthi ya me-mahets'i nú'ú øt'a ya tuhni, mri hñe'ú

dega hoga linu xi xmá nt'axi, ne mri togue ya t'axfani nehe.

15 Nu'a ra mudi togue mi póni de rá ne 'nara mahuai dega yo filo. Con gue'a ma da na'mbabi ya ja'i de gatho ya hai de ra ximhai, ne ma da nda de gue'u con gatho rá ts'edi, ja ra uenda di ha 'nara ts'ut'o dega bõja. Ne ngu 'nara ja'i net'a ya obxi pa da the'mi, njabw'a ma da huata ya ja'i nuto yá ncontra Ajuá nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi ne pø rá cue con gue'u.

16 Ne ja rá he de ja rá xinthe xqui t'ofu 'nara thuhu ena: “Ra Ndá de gatho ya nda ne ra Hmu de gatho ya hmu.”

17 Nepu dá handa 'nara enxe mi 'bai ja ra hyadi, ne bi mafi nts'edi pa bi ma'ta gatho ya ts'int's'u di nhyats'i, ne bi ñembi'u:

—Bá ehú gui munts'ihú pa gui tsihú nú'a ra danga hñuni ma da 'ra'ahú Ajuá.

18 Ma da t'a'ahú gui tsihú yá ngø ya danga nda ne ya nda gá soldado, ne yá ngø nú'u to xi mi jahmá yá ts'edi. Ma gui tsihú yá ngø ya fani ne nú'u to mi togue'u. Xi ma gui tsihú yá ngø gatho ya ja'i, ngu ya 'bego ne nú'u hingyá 'bego, ngu ya notsi ne ya dangui.

19 Nepu dá handa ra mbanga zu'ue ne ya nda de ra ximhai xqui munts'i'u co yá soldado pa da ntunhui nú'a to mi togue ra t'axfani ne nú'u to mi deni'a.

20 Nú'a ra mbanga zu'ue bri ju co nú'a ra hyate badi to xqui 'yot'a ya nt'udi ja rá thandi nú'a ra mbanga zu'ue. Co nuyá nt'udi ra hyate badi xqui hyat'a ya ja'i nú'u xqui thu'tsua rá hmeya nú'a ra mbanga zu'ue ne xqui xocambeni'u rá c'oi'a. Nú'u ri yoho bi t'ent'a ma tetho ja ra ndehe dega tsibi nú'a faspí co ra asufre.

21 Y nú'a to mi togue ra t'axfani bi hyo nú'u ma'ra to mri dena ra mbanga zu'ue ne ra hyate badi. Bi hyo'u co nú'a ra mahuai mi póni de rá ne, y gatho ya ts'int's'u xi bi niñá co yá ngø'u.

'Na 'mo ya jeya

20¹ Nepu dá handa 'nara enxe bi gai de mahets'i mi ha ra nsoqui de ra o'tsi nú'a otho habu bí c'a, nehe mi ha 'nara danga cadena. 2 Ne bi gu ra danga zu'ue nú'a go gue'a ra ndaxjua qu'eña mi 'bui desde maya'bu, nú'a rá thuhu ra ts'ondahi ne ra Satá. Ne bi dat'i pa 'na 'mo njeya,

3 y ngu bi dat'i bi 'yent'a mbo ja nú'a ra o'tsi'a, ne bi got'i ne bi hñu'tsua 'nara seyo pa ya hinda za da hyat'a ma'ra ya ja'i asta hinda uadi nú'u 'na 'mo njeya. 'Mefa ma dra thogue pa 'raya patho.

4 Nepu dá handa 'raya hudi, y ja mi huhni nú'u to'o xqui t'umba ra ts'edi pa da 'yot'a ra ts'utbi. Nehe dá handa nú'u xqui thecua yá 'yuga ngue'a xqui damajuani de ra Zidada Jesucristo ne xqui mamba rá noya Ajuá, ne hinxqui xocambeni ra mbanga zu'ue nixi rá c'oi'a, nixi hinxqui hopi to da meya'u ja yá de o ja yá 'ye co rá hmeya ra zu'ue. Dá handi bi yopa nte'u ne bi nda co ra Zidada Jesucristo pa nú'u 'na 'mo njeya.

5 Nú'u go gue'u xi ya mudi bi yopa nte de nú'u xqui du. Y nu'u ma'ra himbi yopa nte'u asta himbi zoxa nú'u 'na 'mo njeya.

6 Njapi ne xá nt'axi nú'u to xa yopa nte ra mudi. Y rá ñoho ra du nú'a ma da nja ja ra nidu, hinda za te da 'yø'tuabi'u. Gatho'u da macja ja rá thandi Ajuá ne ra Zidada Jesucristo, ne da nda'u co ra Zidada Jesucristo pa nú'u 'na 'mo njeya.

7 Y nu sta uadi nú'u 'na 'mo njeya, ra Satá ma dra thogue de habu xa jot'i.

8 Nu'a ma da bõni pa da hyat'a ya ja'i 'bu ja gatho ya hai de ra ximhai. Da ma pa da hyat'a ra Gog ne ra Magog, nú'u gue'u yá ncontra ra Zidada

Jesucristo, ne da hyat'i'ü pa da munts'i pa da 'ñøt'a tuhni, y nuyá ndunthi'ü ngu rá ndunthi ra 'bomu ja ja ra ñáthe.

⁹ Gatho nuya ja'i'ü dá handi bi ma'ü ja rá ngüni ra ximhai pa bá thets'i'ü habü mi ja rá hmáca hnini Ajuá ne mi 'bü ya gamfri. Pe Ajuá bi mehna ra tsibi de mahets'i pa bi zat'i'ü.

¹⁰ Ne ra ts'ondáhi nú'á to mi hat'a ya ja'i bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'á faspi co ra asufre, habü xqui t'ent'i nehe ra mbánga zu'ue ne nú'á ra hyate bádi. Nuni ja guehni ma pa ra xuui da zama'ñü'ü ya ügui pa nzátho.

**Ma da nja 'nara nsüca uenda
ja rá thandi Ajuá**

¹¹ Nepü dá handa 'na mi hudi ja 'nara dánga hudi xmá nt'axi. Y ngu bi hnequi'á, 'bestho bi 'metho mahets'i ne ra ximhai, y nixi bi fádi habü bi ma.

¹² Nehe dá handi nú'ü xqui du, gue notsi ndángu mi 'bahni ja rá thandi Ajuá. Nepü bi so'tsa ya libro, y nehe bi so'tsa nú'á ra libro habü huxa yá thuhu nú'ü to'o ma da nte pa nzátho. Y nú'ü to xqui du bi thá'mba nguenda de nuya t'øt'e xqui 'yøt'a ja ra ximhai, y nuya t'øt'e'ü xqui t'ofø ja nuya libro'ü.

¹³ Nú'á ra luga habü mi 'bü nú'ü xqui du, nura luga'á xqui da nú'ü mi 'bühni, ra ndehe xqui da nuya ja'i xqui zo de guehni, y ra nt'agui xqui da nú'ü xqui nt'aguini, y cada 'na de nuya ja'i'ü bi thá'mba nguenda de nuya t'øt'e xqui 'yøt'e'ü.

¹⁴ Nepü ra nt'agui ne ra luga habü mi 'bü nú'ü xqui du ya bi 'ñøtho, gue'á bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi faspi. Y ra castigo ja nuna ndehe dega tsibi go gue'á rá ñøho ra du.

¹⁵ Hangue bi t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'ü to'o hinxqui t'opabi yá thuhu ja nú'á ra libro habü xqui

thu'tsua yá thuhu nú'ü to'o ma da nte pa nzátho.

**Ma da nja ma'ra'yo ra
ximhai ne mahets'i**

21 ¹ Nepü dá handi xqui nja ma'ra'yo ra ximhai ne mahets'i, nguetho nú'á ra müdi ximhai mi ja ne nú'á mahets'i bi 'metho'ü. Nehe ya mi otho ra ndehe. ² Núga drá Xuua, dá handa ra máca hnini Jerusale nú'á xqui nja ma'ra'yo. Dá handi bi gai de mahets'i po rá ts'edi Ajuá ne mi hnequi mahotho ngu 'nara nãvia ya xa hñe pa da nthatui nú'á ma drá dáme.

³ Ne dá øde 'nara noya de mahets'i mi ñá nts'edi, mi ena:

—Ndi, Ajuá 'bühui ya ja'i, y ma da 'müi con gue'ü pa nzátho, y nú'ü go gue'ü rá hnini'á. Ajuá go gues'e'á ma da 'mühui'ü ngue'á go gue'á yá Ajuá'ü.

⁴ Ne Ajuá ma da ducuabi gatho yá guida'ü. Ya hinda nja ra du, ni ya ts'oni, ni ya dümüi, nixi ya ügui, ngue'á nuya t'øt'e mi ja ma'met'o, nubyá ya otho.

⁵ Nepü nú'á to'o bí hudi mahets'i ja rá hudi bi 'ñena:

—Pádi gue nuga dí japi gatho ya t'øt'e da nja ma'ra'yo.

Nehe bi 'ñengagui:

—'Yofo nú'á stá xi'i, ngue'á nuya ya noya go guehya majuãni ne ma da nja ngu stá má.

⁶ Ne bi 'ñengagui:

—Ya xa t'øt'e. Nuga go gueque rá müdigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra füdi desde ra A asta ra Zeta. Nu'á tó'o da zü ra nduthe, ga umbi da zi nú'á ra dehe dega te pøhø ja ra pøthe ne t'untho.

⁷ Y gatho ya t'øt'e go dyá meti nú'ü to ma da ntáte. Nú'ü go yá Ajuágui'ü, y nuga go ma bátsi'ü.

⁸ Pe nuya zuse, ya 'ñagamfri, ya ts'øja'i, ya hyote, ya 'ñeja'i, ya 'ñete,

ne nú'ɥ to xɔcambeni ya c'oi, ne gatho ya c'uamba, gatho'ɥ ma da t'ent'a ja ra ndehe dega tsibi nú'a faspí co ra asufre. Nú'á go gue'a rá ñoho ra du.

Ra 'ra'yo Jerusale

9 Nepu bi 'ñe bi zucagui 'na de nú'ɥ yoto ya enxɛ mi ha 'ra 'nara 'bada habu mi 'be'tsa nú'ɥ yoto yá ngats'i yá mfɛi Ajuá. Ne bi 'ñengagui: —Bá ecua pa ga u't'a'i ra navia nú'a ma da nthatui ra T'uca Deti.

10 Nepu ja nú'a ra thedi bi 'ñutca ra Maça Ndahi, nú'a ra enxɛ xqui zocagui bi zixcagui ja 'nara danga t'øhø xi xmá hñets'i, ne bi 'ñutcagui ra danga maça hnini Jerusale mi çai de mahets'i po rá ts'edi Ajuá.

11 Nú'a ra hnini'a xi mri yot'i co rá nsunda Ajuá, ne ngu 'nara hothodo xi mri huexqui, ngu nú'a ra hoga do rá thuhu jaspe, ngu ra xito nú'a di hya'tsi.

12 Mi jot'i co 'nara danga jado xi xmá hñets'i, y mi pe'tsa 'ret'amayoho ya gosthi y mi 'ba 'nara enxɛ cada ra gosthi. Ja nuya gosthi'ɥ xqui t'ofoni yá thuhu nú'ɥ 'ret'amayoho ya 'múi gá ja'i xqui 'ñehe de nú'ɥ 'ret'amayoho yá t'ɥ ra Israel.

13 Mi ja hñu ya gosthi de bøxyadi, y má hñu de yuhyadi, má hñu de mahuifi, y má hñu de mac'angui.

14 Ra jado de nura hnini'a mi pe'tsa 'ret'amayoho ya mudi do, y ja nuya do'ɥ xqui t'ofoni yá thuhu nú'ɥ 'ret'amayoho yá apostol ra T'uca Deti.

15 Nú'a ra enxɛ to'o ndí ña'be mi ha 'nara t'eni dega oro mri hnequi ngu 'nara xithi pa mi enga nura hnini'a ne rá jado ne yá gosthi.

16 Ra hnini mi mahyegui rá ma ne rá nxidi ne rá hñets'i. Ra enxɛ bi 'yeni ra hnini co nú'a ra t'eni mi ha, rá ma bi zadi 'natemagoho nthebe kilometro, nehe rá hñets'i ne rá nxidi bi zadi mahyegui.

17 Ne bi 'yeni ra jado y bi zadi hñu'rate ne goho metro, go gue'a ra t'eni padi ya ja'i, hangue bi cupa ra enxɛ.

18 Ra jado xqui thoqui dega jaspe, ne ra hnini xqui thoqui 'ra'tho dega oro, y mi hya'tsi ngu ra xito.

19 Nehe ya mudi do de rá jado ra hnini gatho mi tu ya hoga do. Rá mudi ra do mi tu nú'a ra t'axa do rá thuhu ra jaspe, rá ñoho mi tu nú'a ra ixca do rá thuhu ra safiro, rá hñu mi tu nú'a ra c'anga do rá thuhu ra agate, rá ngoho mi tu nú'a ra çuhɥ do rá thuhu ra esmeralda.

20 Rá ncút'a do mi tu nú'a ra do nthants'i ra t'axi co ra theni rá thuhu ra onice. Rá 'rato mi tu nú'a ra do xá ntheni rá thuhu ra coralina. Rá yoto ra do mi tu nú'a ra do xá nc'ast'i rá thuhu ra crisolito. Rá hñato mi tu nú'a ma'na ra c'anga do rá thuhu ra berilo. Rá guto mi tu nú'a ra do xá nc'ast'i nthants'i ra c'angui rá thuhu ra topacio. Rá 'ret'a mi tu nú'a ma'na ra c'anga do rá thuhu ra crisoprasa. Rá 'ret'ama'ra mi tu nú'a ra do ra 'botheni rá thuhu ra jacinto. Ne rá 'ret'a-mayoho mi tu nú'a ra do ra nzat'a theni rá thuhu ra amatista.

21 Nú'ɥ 'ret'amayoho ya gosthi xqui thoqui co nú'a ra t'axa do rá thuhu ra perhla. Cada 'nara gosthi mi gue'a 'nara perhla. Y nura 'ñu de mbo ra hnini mi 'ra'tho dega oro ne mri hya'tsi ngu ra xito.

22 Nuni ja ra maça hnini hindá handini ni 'nara nija, ngue'a go guese Ajuá ma Hmuhɥ 'buhni nú'a to pe'tsa gatho ra ts'edi. Nehe ja 'buhni ra T'uca Deti.

23 Nehe hinga mahyonini ra hyadi nixi ra zana pa da yot'a ra hnini, ngue'a rá nsunda Ajuá ne ra T'uca Deti go guese'ɥ ri yot'a nura hnini'a.

24 Y gatho ya gamfri de maxøgue rá nguni ra ximhai ma da 'ño'ɥ ja ra ñot'i'a, nehe ya nda de ra ximhai nú'ɥ xa gamfri ma da zøni ja nura hnini'a, ne da hñaxa yá nsu pa da zogui ja nura hnini'a.

25 Ne ya gosthi hinhya'mu jot'i, nehe hinhya'mu ja ra 'bexuui.

26 Nehe ya gamfri de maxøgue rá ngüni ra ximhai ma da hñaxa yá nsu ja nura hnini'a.

27 Pe hinda ma da yut'ini nú'u to'o hinxá nt'axi, nixi nú'u to'o øt'e xá nts'o, nixi nú'u mąnga ya nc'uamba. Nuni ma da yut'ini hønse nú'u to'o xa t'opabi yá thuhu ja rá libro ra T'uca Deti, habu huxa yá thuhu nú'u to'o ma da nte pa nzantho.

22 ¹ Nepu ra enxé bi 'ñutcagui 'nara dąthe xi xá nt'axi y nura dehe'a gue'a ra dehe dega te. Mi hnequitho nú'a te mi ja mbo ngu nja ra xito, ne mi pøni de habu mi hudi Ajuu ne ra T'uca Deti.

2 Madetho de rá 'ñu ra hnini ne ja yá ñani ra dąthe mi 'bahni nú'a ra za dega te, ne ri unga yá fruta 'ret'a-mayoho 'mi'qui ra jeya, tat'a zana uni yá fruta, y nuyá xi ra 'ñethi pa bi ñani nú'u ya ja'i xqui 'ñe de gatho rá ngüni ra ximhai.

3 Nehe da 'ñothoni ni 'nara t'øt'e xá nts'o. Nuni ja ma da njani ra hudi habu hudi Ajuu ne ra T'uca Deti, y nu'u tó'o pepabi Ajuu ma da xøcambeni'a.

4 Nu'ú ma da hyanduabi rá hmi Ajuu, y rá thuhu'a ma da t'ofu ja yá de'u.

5 Nuni ma da 'ñothoni ra 'bexuui, nixi hinga mahyoni rá ñot'i ra hyadi nixi ma'na ra ñot'i pa da yot'i nuto gatho ma da 'muhni, ngue'a Ajuu go gue'a ma da yot'i'u, y nú'ú ma da nda pa nzantho.

'Bui guetbu rá yo'ehe ra Zidada Jesucristo

6 Nepu ra enxé bi 'ñengagui:

—Nuya ya noya go guehya xi majuani, ne ma da nja ngu xa hma. Ajuu ma Hmu'u nú'a ri umba ra mfadi yá 'mehni, go gue'a bi mehna rá enxé pa da 'ñutuabi nú'u to pepabi de nuya t'øt'e ma da nja 'bestho.

7 —¡Beñhu gue nuga ma ga ehe 'bestho!

Dá johya nú'a to da hñuxa nt'øde nuna rá noya Ajuu xa t'ofu ja nuna libro.

8 Nuga go gueque drá Xuua, dá øde ne dá handi gatho nuya t'øt'eya. Y ngu dá juadi dá øde ne dá handi dá ndandiñahmu ja rá ua nú'a ra enxé xqui 'ñutcagui gatho nuya ya t'øt'e pa ga nsunda'a.

9 Pe nu'a bi 'ñengagui:

—Oguí øt'a njabu, dyá 'begohu mahyegui co nú'u ma'ra ri cu mamba rá noya Ajuu ne nú'u to'o huxa nt'øde nú'a xa t'ofu ja nuna ra libro. Go da xøcambeni Ajuu.

10 Nehe bi 'ñengagui:

—Oxqui agui nuya ya t'øt'e xcá 'yofo ja nuna ra libro, ngue'a ya ma da zøhø ra pa pa da nja nuya ya t'øt'eya.

11 Ya ts'o'mui dá sigui da nts'o'mui, nu'u xá nts'o dá sigui da nts'oni, ha nu'u to ya hoja'i, dá sigui da hñoja'i, y nu'u tó'o øte Ajuu, dá sigui da 'yøte.

12 —Xi majuani, ma ga ehe 'bestho ne ga ju'tuabi cada 'na ngu nú'a xa mefi.

13 Nuga go gueque rá mudigui ne asta rá gats'i, ngu ya letra fadi desde ra A asta ra Zeta.

14 Njapi nú'u to'o xa t'axca yá dutu pa da t'umba nsequi da yut'a ja ra maça hnini ne da zipa rá fruta nú'a ra za dega te.

15 Pe ma da gohi rí møte de ra maça hnini nú'u ya 'ñagamfri, ya 'ñete, ya 'ñeja'i, ya hyote, ne nú'u to'o xøcambeni ya c'oi, ne gatho nú'u to'o di ho da mąnga ya nc'uamba.

16 —Núga drá Jesu, stá pehn'ahubu ma enxé pa da xi'ahu gatho nuya ya noya nú'ahu guí camfriguihu. Núga drá Hmu de ra nda Davi, y stí 'ñehe de yá ja'i'a. Go gueque dí ngu nú'a ra haxatsø ri huexqui.

17 Ra Maça Ndañi ne ra nąvia nú'a ma da nthatui ra T'uca Deti eñ'u:

—Bá ehe.

Nehe nu'u tó'o øde nuna ra noyaná dá 'ñena nehe'u:

—Bá ehe.

Nu'u tó'o tsu ra nduthe ne ne da ntsithe, dá 'ñehe da zi ra dehe dega te nú'a t'untho.

¹⁸ Gatho'ihu dí xi'ahu gue nu'u tó'o da 'yøde nuya ya noya xa t'ofoua ja nuna ra libro, ne da hñu'tsa ma'ra ya noya nú'u hinxa t'ofoua, pahu gue Ajuá ma da umba ya mfei nuya ja'i'u, ngu nú'u xa t'ofoua.

¹⁹ Nehe nu'u tó'o da hñaca 'raya noya de nú'u xa t'ofoua ja nuna ra libro, Ajuá

ma da hñacuabi nehe yá thuhu nuya ja'i'u de ja ra libro habu huxa yá thuhu nú'u ma da nte pa nzantho, nehe nuya ja'i'u hinda yut'a ja ra maça hnini, nixi da hñanga nú'u ya japi xa t'ofoua.

²⁰ Go ra Zidada Jesucristo nú'a to'o bi mąnga nuya ya noya, ne bi 'ñena:

—Xi majuañi ma ga ehe 'bestho.

Y nujú dí thadihu ne dí eñhu:

—Njabu gue'a. ¡Bá ehe, ma Zidada'ihe!

²¹ Ma Zidadahu ra Jesucristo da max'ahu grí gathohu. Njabu gue'a.